

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Cena 1 Din

Uredništvo in uprava: Maribor, Grajski trg 7 / Tel. uredništva in uprave 24-55
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 din, dostavljen na dom 12 din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček, rač. št. 11.409

Ekonomsko in kulturno vprašanje naše vasi

Bilo bi res odveč, če bi ponovili staro, a često s francoskim geslom ovito resnico, da je kmetstvo stebler socialnega življenja. To neizpodbitno resnico moreš razbrati ob vsakem koraku, na vsakem vogalu. A kakšni so danes ti stebri, kako stojijo? Tudi to je vidno in prav tako tudi čutno ter postajajo politično-socialne in ekonomske razmere vsega našega kmetstva vedno bolj pereč problem. Čas terja tudi tukaj in prav tukaj rešitve. Doslej nismo še tega vprašanja načeli in ga v danih razmerah načeti niti ne moremo.

A vendar ne smemo pozabiti, da je razigrani tempo povojnega življenja zajel s svojo silo tudi našo vas. Težnja za lepim načinom življenja in dela je že splošna, da si mogoče ne tako glasev pojav naše vasi. Občutek človeškega dostojanstva in družabne vrednosti raste, dočim se mu ekonomska in politična trenja bolj in bolj kupijo na pleča.

Kmečka zemlja se iz dneva v dan deli v vedno manjše dele; v selih raste število nezaposlenih, ki jih industrijski centri ne morejo sprejeti. Še težja postavka je razmerje lastništva: nad 50% obdelane zemlje se nahaja v rokah nekmetov.

Ako bi proučili kmetov zaslužek, bi se zdržnili. Njegova »mezda« doseže v najboljšem slučaju toliko, da more kriti 1/3 svojih normalnih življenjskih potreb. In posledice? Kdor se more in skuša pogledati, kaj pomeni ta stebler v materialnem in moralnem pogledu za narodno družino, si lahko sam predoči posledice in napravi račun.

Življenje našega kmetstva je črno, ena sama okrutna slika bede, revščine. Ali moremo s tem ponášati in na to graditi našo trdno bodočnost? Še tako veliki in številčni, a trhlji stebri odpovedo in se sesedajo, in to tim prej, čim bolj so obteženi, kakor je to običaj pri nas. Kako vse to deluje na celokupno gospodarsko, socialno in ostalo življenje, občutimo vsi na lastni koži. Le majhno število si kuje s tem najboljšo posle in finančno raste.

Materialno siromaštvo je potegnilo seboj v kulturni zastoj. Kdor se bori za ohranitev svojega telesnega obstoja, ne more hrepeneti po duhovnem svetu. To je tako naravno, da bi bilo vsako utemeljevanje odveč. Zato se dobre knjige čitajo zelo malo. Ne varajmo se s številom prebranih knjig, ker od statistike do resnice je velika razdalja in na njej veliko vprašanj, n. pr.: kdo, kaj in čemu čita itd. Resnici na ljubo moramo podčrtati, da so knjige, ki prodro v vas, po vsebini še vedno neprikladne, ker vzbujajo predsodke, motijo zdrav razum in ubijajo vero v moč znanja in napredka. V njih ni ali je premalo življenja, ki vre v današnji kmečki stvarnosti, niti se v njih ne pravi o problemih iz življenjske potrebe vasi. Dokler obstoji in kroži med kmečkim ljudstvom literatura, ki njega žali, ponižuje in uvršča med budala in slabice; dokler se hotoma ali nehotoma oklepamo principa »Čim manj je vas, tim bolj je za nas« in se bojimo večje njegove prosvetljenosti — kakor izvesten del ljudskih prosvetiteljev tudi deluje, — vlečemo naš kmečki narod v temo in ž njim sebe v pogubo. Ali imamo dovolj primerov urejevanih strokovnih listov za sodobno vodstvo gospodarstva, zadevnih knjižnic, podeželskih odrov z odbranimi igrami, primerna predavanja, radio itd.? Daleč smo za neizprosno zahtevo časa! Za mali duhovni razmah po vojni se ima vas zahvaliti svoji prirodni bistri in prostovoljni pripravljenosti za usvojitev vsega, kar smatra za dobro in koristno.

Italija grozi z odpovedjo velikonočne pogodbe z Anglijo

NOVE KOMPLIKACIJE IN TEŽAVE V ZVEZI Z NAPOVEDANIM OBISKOM SOVJETSKE MORNARICE V BARCELONI IN VALENCIJI.

LONDON, 11. junija. V tukajšnjih političnih krogih se opaža v zvezi z najnovejšimi dogodki in pretreslaji v Španiji rastoča zaskrbljenost. Prevladuje vtis, da gre za provokacije raznih incidentov z namenom, da se prepreči umik prestovoljcev iz Španije. Še večja pa je zaskrbljenost v zvezi z najnovejšo italijansko grožnjo, da bo Italija odpovedala velikonočni dogovor z Anglijo, češ da niso več dani predpogoji za izvedbo nevmešavanja v španske zadeve. Po Angliji predlagana vojaška kontrola nad španskimi pristanišči bi pomenila praktično poseg v špansko državljansko vojno, nakar Italija ne more pristati. V tej zvezi opozarja Italija angleške kroge na prevoz orožja in vojnega materiala preko francoske pirenejske meje. V londonskih krogih so zbudili ti italijanski glasovi precej presenečenja. Vznemirjenje je tem večje, ker napovedujejo iz Moskve v kratkem obisk sovjetske črnomoške mornarice v Sredozemskem morju, zlasti, ker ne bo obiskala le turških in grških pristanišč, ampak tudi Barcelono ter Valencijo. V

Londonu se bojijo, da bi utegnil ta obisk mornarice, v kolikor bo mogoč, mednarodni položaj še bolj komplicirati. Možno je namreč, da bi prišlo do spopada med Frankovimi in sovjetskimi vojnimi ladjami in bi morebiti na verjeten napad odgovorilo sovjetsko brodovje na način, kakor je Nemčija ob priliki napada na križariko »Deutschland« z bombardiranjem pristanišča v Almeriji. V Rimu je zbudila vest o obisku sovjetskega brodovja precejšnje vznemirjenje. Čuje se, da bo Italija centrala takšen obisk španskih pristanišč kot provokacijo in da se bo tudi po tem ravnala, ker je smatrati ta obisk kot neke vrste poseganje sovjetske Rusije v špansko vojno. Med Londonom in Parizom se vrši od včeraj v tej zadevi intenzivna izmenjava misli. Da se preprečijo možnosti novih konfliktov, si prizadevata Anglija in Francija, da odsvetujeta moskovski vladi napovedani obisk pristanišč v Španiji. Chamberlain se je vrnil danes v London, da se posvetuje s člani vlade.

Vojaška zveza med Francijo in Turčijo

PARIZ, 11. junija. Veliko senzacijo je zbudilo poročilo, da je francoska vlada na svoji včerajšnji seji sklenila začeti s Turčijo pogajanja za dokončno rešitev vseh težav v sandžaku Aleksandreti ter s Turčijo celo podpisati vojaško zvezno pogodbo. Zunanji minister Bonnet je sporočil ministrom, da mu je turški veleposlanik Suad Davaz prinesel prireditelno mnenje turške vlade, ki je pripravljena na pogajanja s Francijo za ureditev Aleksandretskega vprašanja in za morebitni podpis vojaške pogodbe. Francoska vlada je prišla turškim težnjam, ki se opirajo na dejstvo, da je Aleksandretsko vprašanje za Turčijo neobhodno potrebno, zelo

daleč nasproti, ko je spremenila vso upravo v tej pokrajini in vzela turško manjšino odločno pod zaščito. Francija je očitno pripravljena Turčiji ugoditi do kraja v pokrajini Aleksandrete, toda kot protislužbo zahteva vojaško zvezno pogodbo, ki bi dobila obliko trikotne zveze med Francijo, Turčijo in Sirijo in ki bi ta kot Azije popolnoma pokrila in mu zajamčila mir. Francija smatra tudi, da je vojaška zveza s Turčijo neobhodna predpogoj za dobro poslovanje njene vojaške zveze s sovjetsko Rusijo, kajti sovjetska armada bi lahko prišla Franciji na pomoč samo po poti, ki vodi skozi Turčijo.

Ob mednarodni letalski razstavi v Beogradu

BEOGRAD, 11. junija. Na mednarodni letalski razstavi, ki se je začela 28. maja v Beogradu, je v osrednjem paviljonu na sejmišču prirejena razstava zaščitnih sredstev pred napadi iz zraka. Ta zaščitna razstava je prirejena v ustrezajočem razmerju ter je velikega pomena za naše prebivalstvo in za ves naš rod, ker si lahko vsi obiskovalci tam ogledajo: 1. rane, ki jih povzročajo na človeškem organizmu vojni plini; 2. razne vrste zaščitnih mask proti tem plinom, in sicer so maske tako iz naše kakor tudi iz drugih držav; 3. civilna varnostna sredstva, zavetišča v zasebnih hišah in javna zavetišča, ki naj se zgrade po mestih in va-

seh; 4. aparate in sredstva za prvo pomoč proti strupenim plinom, prizadetim osebam; 5. aparate za izoliranje; 6. varnostno obleko proti strupenim plinom; 7. slike o sovražnih letalskih napadih in kako naj se v vsakem primeru postopa in kako naj se obnaša civilno prebivalstvo; 8. naprave in material za gašenje požarov, ki spremljajo vsak letalski napad. Na tej razstavi bodo obiskovalci lahko kupovali naše civilne maske proti strupenim plinom po lastni nabavni ceni in varnostno obleko. Prav tako si bodo lahko nabavili razna navodila in knjige o varstvu pred letalskimi napadi.

Zanimivo je, koliko močne volje in požrtvovalnosti je v nekaterih vaških občestvih.

Skrajni čas je že, da stopi vas organizirana in enotna na branik svojega ogroženega položaja, da se otrese zastarelih

predsodkov in meglenega shvačanja o svetu in življenju.

Vas mora spoznati zakone družbinega razvoja, zakona proizvodnje in razdelitve ljudskih dobrin! Vas mora postati aktiven sodelavec za novo življenje.

Rabečki

Čudovito pisanje

Kršč. socialna »Del. pravica« bere v št. 24 »Slovenca« sledeče bridke levite: »Čudovito je pisanje »Slovenca«. Človek ima vtis, kakor bi njegovi uredniki prebirali samo liste iz sosednjih držav. Svoje bravce hoče speljati za vsako ceno v neko določeno smer. Če se v svetu gazi človeške pravice ali se preliva nedolžna kri, bo »Slovenec« vedno našel izhod, da bo opravičeval nasilnike in nasilstvo (z edino častno izjemo glede Stalina). Primerjajmo samo poročila s kitajskih bojišč, o Češkoslovaški — da ne omenjamo bratomorne vojne v Španiji! Tudi njegova poročila o Franciji so zvesta tej začrtani smeri. Kar čudno je, kako more včasih kljub veliki pazljivosti zaiti kaj pametnega in resničnega v njegove predalec.

Šentpavelske dogodivščine

V »Del. pol.« št. 52 beremo sledeče pod dopisi iz Št. Pavla pri Prebodu: »h... se oglašajo tudi pri nas. So to ljudje brez vsake politične izobrazbe, ki bevskaajo tja v en dan. Posebno eden se odlikuje, ki je pred kratkim dejal, da bi bilo lepo v Št. Pavlu, če bi bila vsaj ena kavarna, v katero ne bi hodili umazani delavci. Dotični gospod javno obožuje H. in si želi, da bi se uveljavile njegove metode. Je še par njemu podobnih, ki pa seveda tudi nimajo vpliva na javnost. Zanimivo je, da teh par h... zaseda dobro plačana mesta. Mi bi jim svetovali, ker so se očitno že preobjedli pri nas, naj gredo tja, kamor jih srce vleče, njih mesta bodo pa zasedli naši ljudje. Omenjeni agitatorji so pri nas do skrajnosti predrzni in bomo šentpavelski delavci odslej še budnejše zasledovali njih delovanje.«

Nizke pokojnine

»Nova Pravda« poroča v št. 23: »Ko se je pričelo izvajati zavarovanje za primer onemoglosti, starosti in smrti, se je takoj slišalo, da so te rente nizke in nezadostne. In to je tudi res! Resnica pa je, da hoče zavarovanje za onemoglost, starost in smrt zajamčiti in dajati delavcu le najnujnejšo preskrbo, katero hoče dajati novo zavarovanje ob kar naj skromnejšem prispevku. Toda zavarovanje pri tako skromnih prispevkih ne more dajati večjih rent. Če bi delavsko zavarovanje pobiralo 12% ne prispevke, tedaj bi se lahko dajale štirikrat večje rente. Pozabiti se ne sme, da bo za osebo, ki bo dobila rento že po štirih letih, vplačanih samo 12% njenega zavarovanega zaslužka, kar znese v najvišjem razredu 1728 dinarjev. Zavarovancu, ki bi imel mesečne rente samo 288 Din, bi vplačani prispevek 1728 Din zadoščal komaj za pol leta. Zavarovane pa, ki bi plačeval deset let za zavarovanje za onemoglost, starost in smrt in bo plačal skupaj 4320 Din, bo ta znesek zadoščal za rento 10 mesecev. Če pa vzamemo najdaljšo dobo, t. j. 50 let za plačevanje prispevkov, tedaj bi to plačilo prispevkov zadoščalo za plačevanje rente 50 mesecev.

Tu se seveda niso upoštevale obresti.

Beg mikrobov.

Roparski roman? Roparski že, vendar nič romanu ni podobna ta zadeva, kajti mikrobi (bacili, bakterije) so povsod. Tudi v ustih med zobmi. Saj kar prežijo na ugodno priliko, da bi uničili zobe. Redna nega zob s Chlorodontom prežene mikrobe iz ust. Toda le stalna nega varuje zobe pokvare. Chlorodont zjutraj — Chlorodont predvsem zvečer! Potem ostanejo zobje zdravi! Domači proizvod.

Moč in veljava Francije

Te dni je izrekel sedanji šef pariške vlade Eduard Daladier sledeče pomembne besede: »Če bo Francija močna, potem vojne ne bo.« In Francija je močnejša, mnogo močnejša in veljavnejša, kakor si marsikdo misli. Te svoje moči ne kaže v blesku zunanjih parad in varljivih nastopov. To bi ne bilo v skladu z miselnostjo naroda, ki je ves zbran v delu, čuvanju lastnega dostojanstva, opreznosti umaknjenosti.

Moč Francije ni od včeraj. Njeni poganki so se razrasli predvsem iz treh gonilnih sil, ki tako značilno obeležujejo zgodovinsko in sodobno Francijo: 1. **Bogastvo**. 2. **Pamet**. 3. **Oborožena sila**.

I.

Bogastva je v Franciji veliko, v zemlji in ljudeh. Vseposvoda ga lahko opaziš. Priroda sama je globoko začrtala svoje sledove v strukturo zemlje in strukturo ljudi. Opoj zemlje obvladuje vsakega Francoza, pa naj pripada kakršnemkoli poklicu in stanu. Ta geografsko zaokrožena celota nudi presenetljive možnosti avtaričnega gospodarstva. Igraje in kakor samo od sebe poteka na tem koncu Evrope nekaj, v čemer nekatere druge države niti z največjimi naporji ter najintenzivnejšimi možganskimi natezanji ne uspevajo. Na vseh področjih **industrijske produkcije** se razodeva sproščena tvorbnost: Avtomobilska industrija, železna, kemična, svileni, modna, keramična, vojna, strojna, steklarska, železarska, tekstilna, mizarska, luksuzna industrija.

In **plodnost svoje zemlje** izkoristi Francoz lahko za vse, kar mu je pri srcu: Za vinogradništvo, vrtnarstvo, sadjarstvo, živinorejo, žito, sočivje. Ves tiči Francoz v svoji zemlji. V gnoti korenini Francozova realnost. Realnost pa je neke vrste samoozračni čut. Narod, ki ni v jedru zdrav, nima tega čuta in je zapisan propasti. Francoz pa ga ima v izobilju. Črpa ga iz zemlje, na katero je tako zelo navezan. Okoli 42% francoskih državljanov pripada poljedelstvu, 30% obrtništvu ter industriji, 10,37% trgovini, gostinstvu in bančništvu, 6,09% javni službi, 5,54% prometu.

V industriji je dana skoro popolna ustreznost; sirovin je dovolj. Denarja tudi. Zemlja pa nudi dovolj živil, da jih lahko celo izvažajo. Mar ni to zavidno stanje, vredno da ustvarja pri galofobih pravcate grmade obrekovanj, izvirajočih iz neukrotljive, neuteljljive zavisti? Na teh gospodarskih osnovah, ki so preoblikovale Francijo v čvrsto povezano ter zaokroženo življenjsko, etnografsko, politično, socialno enoto, sloni življenjski **standard** francoskega naroda. Marsikje drugod preživljajo narodi težke neprijetnosti raznovrstnih eksperimentov ter najrazličnejših emanacij teženj, egoizma in podobnega, da bi se dokopali do spodobne stopnje življenjskega standarda, ki se n. pr. v Franciji giblje v takšni ravni, da se mora francoski meščan precej potruditi, da dobi n. pr. služkinjo, postrežnico ali podobno pomožno moč v gospodinjstvu. V nižjih in srednjih slojih opazamo neko izravnano življenjsko sredino, ki širi po svetu sloves o francoskem dobropočutju.

Stopnja francoskega življenjskega standarda pa je v najtesnejšem stiku z nekim drugim pojavom, ki daje znanim nasprotnikom galske rase netivna za neutemeljene očitke degeneracije in dekadence.

Ako pa še upoštevamo obresti, in to s približno 4%nim obrestovanjem kapitala in če gornjim zneskom prištejemo še te obresti, lahko izračunamo, da bo plačeval zavarovanec v štirih letih rento 7 mesecev, v desetih za 13 in v 50 letih za 18letno rento. Seveda bi bili višji zneski, če bi vzeli višjo obrestno mero. Pri tem pa je treba poudarjati, da pri vseh teh računih ni zaračunan niti dinar za upravne stroške. V razmerju z rentami privatnih nameščenavcev bodo pokojnine v delavskem zavarovanju za prvih 10 let prilično visoke, dočim bi rente delavskega zavarovanja postale nezadostne, ako bi delavec plačeval 20 ali 30 let prispevke, pa bi dobili po 20 ali 30 letih rento v enakih zneskih, kakor tisti že po desetih letih.

de nce. Marsikateri pojav v življenju lahko zasluč in tehtaš po svoje ter ga zavrtiš v povsem nasprotno smer. Dobrega gospodarja imajo slabi gospodarji za skopuha. Nadarjen človek je v očeh mediokritet čudak. Francoz je iz svoje pameti in volje kanaliziral množitev prebivalstva — iz ljubezni do svoje dece. Vsakemu Francozu, ki se znajde pod božjim soncem, je že vnaprej zajamčen dediščinski delež, ki ga uvršča med imovite, svobodne občane in državljane francoske republike. Pri nas bežijo ljudje iz dežele v mesto, ker upajo najti v mestu boljše življenje. Francija pa doživlja beg iz mesta na deželo. Je mar čudno, če si Francoz v zadovoljstvu z življenjem, ki ga ima, ne želi nikamor?

Najhujša zabloda pa je govoriti o dekadenci francoskega naroda in kazati na pariška zabavišča in pariško nočno življenje. Takšnega življenja je povsod v izobilju in vendar ne presojamo biološke vrednosti naroda po teh in podobnih merilih. Pa ne samo to. Francozu delamo pri tem težko krivico. Vse to, kar razkazuje nočni Pariz, je le za tujca. Francozu ni za takšne stvari. In radi te »tuj-skoprometne industrije« naj bi bil francoski narod dekadenten in zapisan propasti, o kateri so pisali in govorili toliko že pred vojno, pa je ta »dekadentni« narod umel zmagati v svetovni vojni ter razviti sile poveljne Francije do še nedoseženega razmaha?

II.

Druga gonilna sila francoske veličine je **pamet**. Francoz je tipičen oboževalec razuma, pameti. V nenehni borbi med razumom in srcem, ki jo pri Francozu srečujemo na vsak korak, zmaga pamet, razum. Ta pamet je gospodarska, kulturna, politična, univerzalna. Galski duh, ki je ustvarjal francosko družbo, se je oplajal ob svežem dotoku Frankov ter podjetnih Normanov. Iz posrečene sinteze vseh teh prvih razboritosti, smisla za umetniško doživljanje ter ustvarjanje, bistro kritičnosti so privreli vrelci sočnega individualizma, ki je v prerezu francoske duševnosti zarezal tako globoke brazde.

Ta individualizem oblikuje samostojnost in se preliva skozi vsa tvorilna področja francoskega življenja: Zajema tisk, politično organizacijo, šolstvo, likovno umetnost, književnost itd. Napačno sodijo tisti, ki brskajo po individualizmu, da bi našli v njem klice razkroja. Francoski individualizem je izrazito gradilen, pozitiven, konstruktiven. V njem so se spočele ogromne pridobitve kulture in civilizacije, ki so se kakor blagoslov razlile po vsem svetu. Ni ga koncepta, ki bi ne zažuborel iz izvirkov tega individualizma. Fašizem ima svoje korenine v francoski invenciji (Sorel). Francozi so mu dali potni list, ker ni ta domači pridelek goden za Francijo. Potem nauk o rasizmu, ki ga s tolikim navdušenjem propagirajo nekatere sodobne države, ne da bi na tem proizvodu bila označba »made in France« (Vachen de Lapoque).

Temu individualizmu, ki je vodil do sijajnega razmaha v gospodarstvu, so pripisovali glavni delež pri pojavih domnevne **neustaljenosti**, navodne **spremenljivosti** v francoskem javnem življenju. Kakor je smešna bajka o francoski dekadenci, tako je močno pristranska trditev o francoski politični neizgrajenosti. Resnica je namreč povsem drugačna. Do nje se ne bomo mogli dokopati v prevzetju miselnosti ter usmerjenosti, ki je povsem tuja vsemu onemu dogajanju, ki je tako svojstveno za Francijo, kakor bi ne mogli ocenjevati življenjske odpornosti rastline iz podnebnih prilik, ki so povsem drugačne, kakor so tiste, kjer ima takšna rastlina vse naravne predpogoje za rast in poln razcvet. Individualizem, uravnavan po politični pameti, je ustvaril v Franciji čisto svojevrstne razvojne faze, kakor ji je na drugi strani priroda sama vtisnila s tistimi koncentričnimi geomorfološkiimi krožniki čisto vojsko površinsko podobo. Skozi viharje nešteti revolucij, ustavnih trenj, prekucij je zorel francoski narod do svojega prepričanja ter se priboril do vrednot, ki jih hoče ohraniti in čuvati za vsako ceno, ker mu je tako prav in dobro.

Razgledi z objektivnih zrelšč nam nudijo namreč povsem drugačne perspektive: To, kar se v spektralnih dojetjih drugih narodov prikazuje morebiti kot razcepljenost političnih sil, je v zrcalu francoskega bistva le odraz svobodoljubnega, po nikomur oviranega ali kanaliziranega hotenja. Dejstvo, da je običajno izvoljenih v pariški parlament preko 200 poslancev, ki ne pripadajo prav za prav nobeni stranki, nudi najsijajnejše spričevalo francoskega genija, ki ne omejuje državljskih pravic, ki ustvarja vtis, da v Franciji vsak poedinec mnogo misli, ki pa na drugi strani razodeva tudi težnje, ki so določnejše, konstantnejše, stabilnejše, zavestnejše nego kjerkoli. To, kar bi tu pa tam utegnili ocenjevati kot slabost, je le pravi odraz duhovne moči. Francoz se tovrstnemu diletantizmu v presojanju njegovih ureditev lahko smehlja. Njegova pamet je realnejša, daljnovidnejša. V tej srečni deželi, kjer plodnost zemlje tako obilno rodi, kjer je toliko bogastva in toliko zadovoljnega počutja, je ni pameti, ki bi videla blagoslov v enakosti ter karsarski istovkrojenosti, marveč v zlivajoči se pestrosti, kjer ni treba prevelikih in premočnih strank, ampak cela vrsta skupin, ki si ustvarjajo med seboj pametno ravnotežje. Prevelike stranke poganjajo namreč na površino premočne voditelje, s katerimi pa ima Francija slabe izkušnje. »Tretja republika« nudi nešteto primerov disciplinirane kompaktnosti in zrelosti, ob kateri se moramo z občudovanjem klanjati veličini francoskega genija.

O tem nam govorijo nekatere frapantne zaupnice v francoskem parlamentarnem življenju v zadnjem času. To, kar prihaja drugod do izraza ob čisto svojevrstnih metodah vplivanja in propagande, prikipi pri Francozu na plan v vsej polnosti discipline ter enotnosti. Vse navidezne neskladnosti v francoskem javnem življenju so le bežen odraz diskrepance med francoskim srcem, ki je revolucionarno, ki si želi prelomov, pa med francosko pametjo, ki korenini v realnosti, ki nazadnje vedno zmaga. In v tej realnosti je mnogo, mnogo tega, čemur običajno pravimo francoski genij. Ko je n. pr. l. 1928 pretila nevarnost, da bo zrušen Poincare, drugi rešitelj franka, ustvaritelj gospodarske in finančne stabilnosti, se je Francoz, čigar revolucionarno srce je morebiti vzvalovalo v drugih tokovih, odločil za stabilnost, ker mu je tako veleval razum. Ob oktobrskih kantonalnih volitvah se je izrekel Francoz zopet za stabilnost, ker je bil prepričan, da sta Blum in Chautemps utrla v francoski socialno gospodarski politiki nove koristne smeri.

Smiselna zaporednost v pametnem ravnotežju parlamentarnih sil predstavlja presenetljivo pozitivno postavko v francoskem javnem življenju, kjer ne sme ostati nič prikritega in kjer resnice ni treba teptati, ker se je Francoz ne boji. To je v naši dobi luksuz, ki si ga francoski narod v svoji politični prečiščenosti lahko privoščiti in pri tem s posmehom zre na tiste majhne ljudi, ki merijo te odlike z vatli svoje pritlikavosti, pa jih pri tem niti najmanj ne moti usodna zmota, da vidijo slabost in zlo tam, kjer je moč in zrelost v izobilju. Ustvarjanje ravnovesja v francoskem političnem življenju se giblje namreč v zadnjem desetletju točno v sredinski amplitudi, ki zaniha sedaj nekoliko proti levici, potem nekoliko proti desnici, tako da se kazalec nikdar ne pomakne v smer, ki bi prinesla senzacionalne preokrete, kakršne smo v povojni dobi doživeli pri drugih narodih. Menjavo nosilcev politične moči narekuje razum, pamet, ki dodeljuje vsakokratnemu predstavitelju vladstva specialne naloge in poslanstvo: Blum je prišel s socialnimi reformami in je s tem v nižjih slojih učvrstil ljubezen do domovine. Chautemps je rešil finančno gospodarske probleme in je posvetil svojo pažnjo predvsem srednjim slojem. Daladier pa vodi narodno obrambno politiko, ki mu jo narekujejo trenutne težke in zapletljive polne prilike. Pobegli kapital se vrača v deželo. Francija je močna; njen ugled je zrastel, njena veljava uliva spoštovanje. Vsi trije imenovani državniiki pa so po svoje pri-

spevali h kreptvi Francije v njenih notranjih osnovah, četudi je Blum mislil v prvi vrsti na delavstvo, Chautemps na srednje sloje, Daladier pa na vso Francijo.

Paralela, ki se sprožuje iz gotovih strani med Francijo in Španijo, je temeljno zgrešen izliv fatamorganske iluzije, kajti socialno reformne struje v Franciji niso v ničemer radikalnejše od onih v skandinavskih državah in razen tega je menda Francija edina država na svetu, v kateri povdarjajo celo komunistično usmerjeni elementi nujno potrebo zasebne lastnine.

Ta zdravi **duh politične stabilnosti** ter izravnanoosti se je te dni izpričal tudi na kongresu socialistične stranke v Royanu, kjer so se udeleženci kongresa v pretežni večini postavili na stran svojega šefa Leona Bluma, ki je izjavil, da bo v primeru potrebe stopil v koncentracijsko vladu, in ki je naglašal, da je treba še vnaprej podpreti in tolerirati Daladierovo vladu. Koliko skladnega duha enotnosti je v francoskem narodu, kaže v žarki luči okolnost, da ni na omenjenem kongresu prodrl niti predlog, v smislu katerega naj bi delavski razred predstavljal neko organsko celoto v narodnem organizmu.

III.

Oborožena sila pa je oni tretji činitelj, ki nam iz dneva v dan vse glasneje govori o moči, veljavi in vplivu francoske velisile. Kakor si sodobna Francija prizadeva, da nadaljuje antično kulturno poslanstvo v modernem svetu, tako se hoče odločno zavarovati pred morebitnimi iznenadenji s sijajno oboroženo vojsko, ki je najbolje izveščana v Evropi. Človek mora biti poučen o tem, da ve, koliko latentnih sil tiči v francoski zemlji in francoskem človeku. Poučen pa mora biti tudi o tem, da ve, da niso vsakodnevne parade v največjem obsegu merilo za notranjo silo ter kvalitetni potencial vojnih formacij. Kar je veliki Britaniji monarhija, to je Franciji njena krasno organizirana vojska, ki ima svoje čvrste korenine v zdravem kmetstvu, v milijonih toplo povezanih rodbin, ki so globoko zakoreninjene v zemlji. V ozadju pa oni intelektualizem, ki daje vsemu francoskemu okolju poseben čar, da se ves francoski narod čuti kot branilec evropske svobode, evropske kulture in civilizacije. Francija lahko postavi v primeru vojne na bojišče osem milijonov oboroženih mož brez kolonialnih vojni oddelkov. Francoska vojna mornarica zavzema četrto mesto med pomorskimi silami. Njena »Dunkerque« je najmodernejša oklopna križarka sveta, ki zbujajo občudovanje ter zavist obenem in ki je okrepila voljo francoskega narodnega ponosa. Križarka »Dunkerque« je znova povzdignila francosko slavo.

Francija pa predstavlja po britanskem imperiju največjo in najmočnejšo kolonialno silo. Če se upošteva, da je britanski imperij prav za prav zvezna država, bi Francijo lahko postavili na prvo mesto. Francija nima sicer svojih ljudi, da bi lahko obdelovali kolonialna tla, ker potrebuje svojo kri zase, za lastno zemljo. Toda Francija ima kapital, brez katerega ni možen niti gospodarski, niti socialni kolonialni razvoj. Pomembnost francoskega kolonialnega sistema je tem večji, ker predstavljajo francoske afriške kolonije izjemno francosko Somalijsko krepko povezano geografsko vojaško celoto.

Herriot, sedanji predsednik francoskega parlamenta, je ob neki priliki dejal: »Svoboden narod, ki hoče svojo svobodo ohraniti, mora imeti veliko več vrlin in mora veliko več delati, kakor narod, ki se je sprijaznil z diktaturo.« V teh besedah znamenitega francoskega državnika je ogromno resnice in šele ob njih si lahko predočimo veliko moralno silo, s katero se lahko ponaša ves francoski narod.

IV.

Nam Slovencem je Francija prinesla v ilirski dobi prvo veselo oznanilo novih idealov, ki so šli iz Francije svojo zmogovito pot po vsem svetu, oznanilo napredka in prosvetljenosti. Odtlej se je v naših srcih vžgal plamenček, ki ni nikdar ugasnil ob žaru prijateljstva, ki ga je naš rod v spontanem občutku gojil do Francije. Ti občutki pa imajo svojo globoko,

živo tradicijo tudi pri Srbih in Hrvatih. V Parizu so zapeli v proslavitev zmage srbskega orožja slavnostni Te Deum v tamošnji notredamski cerkvi, ko je prišla v Pariz preuranjena vest o srbski zmagi proti Turkom v znameniti kosovski bitki. Vsi velikani našega rodu so upirali svoje poglede v Francijo — od Petra Zrinjskega, ki je ob svojih uporniških načrtih pričakoval pomoči od Ludvika XIV., Dositeja Obradovića, pomembnega srbskega prosvetitelja, ki razlaga francoskim državnikom nujno potrebo ustanovitve jugoslovenske države, pa hrvatskega revolucionarja in rodoljuba Evgena Kvaternika, ki kliče Pariz na pomoč v borbi za nacionalne ideale, pa do Starčevića, ki je zapisal leta 1856 v »Hrvat«, da se morajo Hrvati navžiti ob francoskih izvirkih, če so žejni kulture, in do vseh vodilnih osebnosti naše polpretekle politične dobe, ki so živa priča elementarnih dokazov francoskega velikodušja in dejanske pomoči, ki je bila odločilne važnosti pri ustvarjanju Jugoslavije.

O vsem tem in drugem nam je treba razmišljati, ko se danes oziramo po svetu in ko se klanjamo veličini galskega duha, ki tako svetlo izžareva blesk kulture, civilizacije, esprija, oblike in moči, ki se je mnogi lahko upravičeno bojiijo, ki pa jo čutimo mi kakor spremljajočo, varno materino roko.

Dr. Fran Vatovec.

Gospodarske beležke

Na petkov svinjski sejem dne 10. t. m. v Mariboru so pripeljali 333 svinj. Povprečne prodajne cene so bile: 5—6 tednov stare od 80—100 din za komad, 7—9 tednov 120—150, 3—4 mesece 150—200, 5—7 mesecev 300—400, 8—10 mesecev 420—490, 1 leto stare 720—820 din. Mesne cene: 1 kg žive teže 6.50—7.75 din, 1 kg. mrtve teže 8.50—11.25 din. Prodanih je bilo 132 rilcev.

500 milijonov za ped zemlje

Sredi Tihega oceana leži neznan otok (stal), ki se je do zadnjega zdel tako brezpomemben, da se nihče ni potegoval zanj. Uradno je pripadal Ameriki, ki ga je prodala za malenkostno ceno kakih 20 dolarjev nekemu bankirju iz San Farnicea. To je bilo še pred kakimi 30 leti. Danes pa sta Amerika in Anglija nenadoma spoznali veliko strateško vrednost tega otoka. Na njem bi lahko »pochivala« letala, ki letajo preko Tihega oceana in se zalagala z raznimi potrebčinami. Obe državi sta se začeli torej resno puliti za posest tega otoka, ponujali sta lastniku vedno več — končna ponudba je dosegla bajno vsoto 10 milijonov dolarjev (500 milijonov dinarjev), toda bankir se noče vdati. Zato sta mu obe vladi, v Londonu in Washingtonu, zagrozili zasesti otok s silo, če v kratkem ne da povoljnega odgovora. Podobno tekmovalstvo med tema vesilama se je pokazalo pri zasedanju nekega prav tako majhnega otoka v Tihem morju. Na otoku je živel samo 12 ljudi, toda Amerika je nanj poslala svojega guvernerja, da si zagotovi uradno pravico. Tudi Anglija je poslala svojega zastopnika na močni topničarki.

Iz življenja in sveta

Brezposelnost — izvor nesoglasij med zakonci

Do zdaj je vladal v zakonu mož

Dandanes se v zakonu često dogaja, da je mož brezposeln, ženi pa je uspelo, da je svoje službeno mesto dobila oziroma obdržala. V takih primerih se temeljito spremenijo vse osnove meščanskega zakona. Odnosi se v takem zakonu obrnejo narobe, ker se vloge menjajo; žena prevzame namreč možovo vlogo, ker prenaša vse težave borbe za obstanek sama. Žena ne troši več moževega težko zasluženega denarja, ampak prinaša sama denar v hišo. Možev obstanek je torej v gmočnem pogledu več ali manj odvisen od žene.

Do zdaj je v zakonu vladal mož, ker je on služil denar in ga je dajal ženi, ki je bila od njega, svojega moža, odvisna. To je dajalo možu občutek samozvesti, premoči, občutek moči. Marsikateri mož ženiniga dela v gospodinjstvu niti ni kdo ve kaj cenil. On je dajal denar in je seveda o vsem tudi odločeval.

Žena je bila do zdaj odvisna od moža. Prošila ga je morala denarja. Vedno ji je bilo jasno, da denarja sploh imela ne bo, če ga ne bo dobila od moža. Tako je bilo povsod, kjer je žena bila samo gospodinja. Če je sama imela kakšen zaslužek ali pa kaj lastnega imetja, je v materialnih vprašanjih lahko tudi ona odločevala in je bila od moža bolj neodvisna. Rečemo lahko, da je v takem zakonu obstajalo neko ravnotežje.

Zdaj pa so se ti odnosi naenkrat temeljito spremenili. Mož je ostal brez posla, žena pa vzdržuje njega in otroke. Moški se seveda težko vživi v vlogo »vzdrževanega« moža, poleg tega pa se ne more rešiti svojih tradicionalnih običajev in svojstev. Razen tega ne more kar tako brez vaje in izkušenj prevzeti breme gospodinjstva, kakor dela to žena zaposlenega moža. Tu in tam pomaga mogoče toliko, kolikor ve in zna. Ne more se pa otresti občutka manjvrednosti, ki ga v njem izziva činjenica, da mu njegova žena zavzema gospodarsko jačji položaj.

Namesto da bi vsaj s prijateljsko hvalenostjo in postrežljivostjo lajšal svoji ženi njeno težko breme, se zapira v svojo notranost, postane zajedljiv in odgovarja na vsako malenkost z izpadi. Vse to je iz človeškega stališča sicer razumljivo, čeprav tega ne moremo odobravati. Čim jasnejše pa je dotičnemu brezposelnemu možu tako stanje, tem manj se ga lahko reši, to se pravi, tem težje se obvlada.

Kaj pa žena? Tudi ona je v težkem duševnem položaju, da o vsem drugem sploh ne govorimo. Tudi ona preživlja razna čustva, ki spremljajo to meno njenega položaja v zakonu in v družbi. Ona je kar naenkrat postala močnejša stran, ona služi in daje denar. Mnogo je žen, ki z ganljivo vdanostjo vzamejo nase celotno breme, kljub temu pa vendarle ostanejo v vlogi »podrejene« žene tudi v novih odnosih in razmerah.

Druge žene se v novem položaju spreminijo. Često se maščujejo za ponižanja, ki so jih kdaj prej doživele. Svojim možem očitajo navadno nekako takole: »Če bi se malo bolje obrnil, bi si že našel dela!« Ali: »Če bi hotel prijeti za vsako delo, kakor sem storila jaz, bi že imel službo.«

Ali je čudno, če taki nerazumni in nedostojni prigovori zadevajo moža v dno duše? Ali je mogoče on kot poedinec kriv, da se je pojavila kriza?

Žena pa v svoji utrujenosti navadno nima mnogo umevanja za tako občutljivost. Zdaj prihaja ona z enakimi dokazi, ki jih je v tradicionalnem odnosu uporabljal mož. Jasno in glasno poudarja, da je vendar ona tista, ki vzdržuje moža in otroke, radi česar lahko upravičeno zahteva zase neke obzire in pravice, ki jih v prejšnjih razmerah ni imela.

Še ene važne činjenice ne smemo pozabiti. Mnogim možem je postalo samo ob sebi razumljivo, da se brigajo za svojo obitelj; v mnogih primerih je šlo to celo tako daleč, da je mož služil samo za družino, sam pa ni imel od tega ničesar.

Ženi pa je teže vživeti se v novo in nepričakovano vlogo družinske hranilke.

Zveza neporočenih žena na Angleškem zahteva za svoje članice, ki so prestopile 55. leto, državno pokojnino

Na Angleškem je te dni sodelovala prvič pri javnih demonstracijah organizacija, ki ima za članice same neporočene žene. Zveza neporočenih žena, ki pripadajo pretežno starejšim letnikom, šteje okoli 125.000 članov, od katerih je šlo 10.000 demonstrativno po londonskih ulicah. Povorka se je ustavila v Hyde parku, kjer je predsednica govorila zbranim in formulirala zahteve svoje organizacije proti državi.

Prav za prav gre tu samo za to, da se da vsaki neporočeni ženi, ki dovrši 55. leto, državna pokojnina.

To zahtevo utemeljuje zveza s tem, da je prav za prav država kriva, ker mnoge dostojne žene niso našle zakonskega druga.

Med glavnimi razlogi je svetovna vojna. Organizacija je dognala, da je padlo v svetovni vojni 600.000 neoženjenih Angležev. Radi tega so se seveda tudi zmanjšali izgledi angleških deklet teh letnikov za poroko in ustanovitev lastnega doma. Država je torej dolžna nadoknaditi tem ženam izgubljene šanse s podelitvijo pokojnine. Tu gre za organizacijo, ki jo angleška javnost smatra za resno.

Ob priliki velikega demonstrativnega pohoda po londonskih ulicah se je zgodilo nekaj nenavadnega.

Pot ženskih demonstrantov do Hyde-parka je bila dolga dve angleški milj,

BON JOUR

pozdravlja Francoz. Da, govorice so povsod različne! Toda v okusu ni takih razlik, ker je v vseh deželah priljubljen in se uživa

„505 S ČRTO“

novi odlični bonbon

505

BONBON EVROPE

PRI NAS PROIZVAJA SAMO „UNION“, ZAGREB

Težko ji je trošiti denar tudi za moža, zato mu vedno očita: »Družine ne vzdržuješ ti, vse breme leži na mojih ramenih.« Njej ni samo ob sebi razumljivo, da bi vse dohodke delila z možem, zato občuti tu in tam svojega moža naravnost kot breme, kar je deloma res; mož namreč navadno ne vrši enakovrednega dela kakor »vzdrževana« gospodinja; on sam ne opravlja vseh hišnih poslov.

Če se sivarji sučejo tako, potem seveda ni čudno, če pride v takih razmerah in težkočah do primerov, ko pripade odločilna beseda sodišču. Poseben položaj, v kakršnega pridejo v takih primerih zakonci, lahko postane izvor stalnih sporov, ki vodijo do ločitve zakona. Temu se je mogoče izogniti samo z medsebojnim spoštovanjem in plemenitim razumevanjem težkega položaja, v katerem se oba zakonska tovariša nahajata.

toda policija je poskrbela, da so prehodile demonstrantke pet milj dolgo pot.

Posledica je bila, da so se mnoge žene preveč utrudile in se jih je mnogo med potjo onesvestilo.

Štiri leta po smrti so jo pokopali v lastni cerkvi

Iz Aten poročajo, da je umrla pred štirimi leti v Carigradu žena nekega premožnega Grka iz Pireja, Katarina Haivano. Njenega že ostarelega moža je smrt lepe in ljubljene žene tako prizadela, da je ni pustil pokopati. Dal je dosti denarja za njeno balzamiranje, ki sta ga izvršila dva grška zdravnik Vasiladis in Arnaninis po nekem lastnem postopku, s katerim sta imela doslej mnogo uspehov. Po balzamiranju so položili truplo lepe Grkinje v posebno krsto. Pri glavi je bila majhna odprtina s steklenim okencem, skozi katerega je lahko gledal užaloščen mož obraz svoje žene. Nekega dne pa je opazil Grk, da se pokojniččin obraz ne bo vzdržal tak kakor preje, in da se spreminja. Zato je dal v Pireju zgraditi krasno cerkev iz mramorja in obloženo znotraj s freskami in mozaiki. Sem vodijo mramorne stopnice v posebno grobnico iz mramorja, kjer je lepa Grkinja našla po štirih letih svoj končni mir.

J. F.:

Taka živi Maribor

(Slika iz l. 2138).

So to pojavi, šepeče zase, ki vrinjajo neko globljo misel... Vzemimo — pa ne da bi se poslovil v opreko Vašim prejšnjim izvajanjem o vzroku našega vzgoja —, vzemimo vašo preteklost... rečimo ono izza časa onegale dimnika... če se ne varam, je ta zgodovinska priča iz 20. stoletja!... Iztegne kazalec v smeri proti bivšemu Manchesteru — Melju. »Sem res v zadregi, kako naj postavim v sklad ti dve kulturi: preteklost in sedanjost. Ali smo takrat zaostali zato, da so buhnile naše elementarne sile na dan takrat, ko ni ostali svet vedel ne kod, ne kam...? Ali se Vam ne zdi, da so tu vmes neke tajne zgodovinske poslanstva?«

»Res se človeka često loti taka misel, zlasti če zrem na oni dimnik — zgodovinski dokument stoletja tehnike — vsaj tako so ga, kot vam znano, nazivali takratni nacionalisti — in se vprašam, zakaj so tako razmetavali dobrine, naravne plodove in energetične sile ter se zraven ponosno trkali na prsi, češ: Na vrhuncu smo... dalje ne gre. Takrat so to namišljeno popolnost oboževali. Zdaj, ko se nam je na pr. posrečilo preskrbeti z eno in isto količino kuriva nad stokrat več družin in ustvariti pravično razmerje med dolžnostjo in pravico; ko smo prav mi prvi opozorili človeštvo na človečanstvo in dejansko izpričali, da nismo letargična gnota, še manj gnoj — kakor nas je imenoval nekdo iz one dobe, — zdaj se klanjamo svojemu resničnemu napredku, ki je v prid vsem, prav vsem...«

To je res iz naše... slovanske mistike.

»Naše,« ponovi sociolog v nekem pogledu in zre nepremično v soimenika. Nato se dvigne s sedeža in mu pomoli desnico. Zdaj mi je jasno, zakaj ste mi s tako naklonjenostjo dal tako zani-

miva poročila in Vas ni moja zvedavost v vašem težavnem poslu prav nič motila. Iskrena hvala!«

»Dovolite še to opazko: Pri težavnem poslu? Nikakor ne! Težavnih poslov pri nas ni in ne sme biti. Vsakdo je zaposlen tam, kamor spada... pri svojem poklicu, kjer tudi ve komu in čemu dela. Podrži si prirodo v dobro vsem članom narodne družine, vsemu človeštvu! To je naš življenjski motto... Zato ni težav... veselje je to, zadovoljstvo, življenje, pesem!«

»Ej, kako se radujem vaše sreče! Hvala!«

In se poslovi.

Takoj za njegovim odhodom priporoči uradnik gosta upravi gostišča.

»Mar,« kamor ga je napotil, in prosi, da naj mu streže najboljši strežnik. Nato se zveže z mestnim načelstvom in uredništvom uglednega mariborskega dnevnika »A—O« (od alfa do omega). »Zemljah... iz Amerike... sociolog, karakterolog... prosim dalje,« izprašuje urednik in si naglo zapisuje. »Njegova slika nam

bo zelo dobrodošla, prosim, dostavite nam jo! Citrončka pa smo itak že filmali, ker je zbudil našo pozornost... Ali lahko gospoda intervjuvamo?«

»Zakaj pa ne? Vendar pa se mi zdi, da bi bilo nepotrežno, ker je svoje vtise o našem mestu, o tej zemlji in ljudeh povedal meni in sem vam v tem na razpolago.«

»Vse lepo in v redu... a Vi niste iz Kolumbije...«

»Presneti novinarji! Vse se da uklopiti, le vaše ambicije, radovedne žilice, vašega nosa — le tega ne,« se šali in smeje uradnik in prekine pogovor, ker spet pozvoni z ono običajno odločnostjo, ki kaže skrajno poslovno resnost; robot najavi prihod skupine Kairčanov, ki si žele takoj ogledati mesto z najvišjega stolpa.

V tem trenutku že švigne ob posebni žici od hotela »Mar« proti Piramidi locoplan in se ustavi ob razgledišču. Živahne dame, pretežno mladenke, se vsujejo na teraso.

(Dalje sledi.)

Mariborske in okoliške novice

Beatje in sestre!

Jutri je zlet Pohorskega Sokolskega okrožja v predmestno Tezno, da pokažemo svoje delo v telovadnicah in pripomoremo ne samo moralno, temveč tudi gmojno tezenskim Sokolom dolastne telovadnice. Pozivamo vse brate in sestre, da se udeležijo zleta. Naj ne izostane tudi nacionalni Maribor. — Sokol Tezno vabi in pričakuje številne udeležbe. Zdravo!

Himen! V zadnjem času so se v Mariboru poročili: Peharda Franc, ključ. drž. žel. v p., Studenci in Klausch Jožefa, šivilja, Studenci. — Wolf Anton, mes. pomočnik, Pobrežje in Šarkan Ema, tov. del., Pobrežje. — Bevc Franc, čevlj. mojster, Ruška c. 4 in Sikora Jožefa, tkalka, Ruška c. 4. — Šetine Maks, trg. pom., Kranj in Langhamer Marija, zas. ur., Pobrežje. — Podlipnik Franc, kurjač drž. žel., Studenci in Krebs Kristina, šivilja, Studenci. — Jelen Feliks, čevlj. mojster, Studenci in Furman Angela, pos. hči, Sp. Radvanje. — Grahovar Peter, pos. sin, Studenci in Kresnik Emilija, hči mlinarja, Studenci. — Regoršek Ivan, miz. pom., Betnavska 18 in Zagoda Jožefa, navijalka, Betnavska 18. — Žumer Stanislav, pos. sin, Cirkovce in Verlak Marija, pos. hči, Sp. Poljskava. — Vidmajer Anton, ključ. drž. žel., Studenci in Martinčič Ana, šivilja, Studenci. — Švarc Franc, mlekar, Šikole in Goltner Sidonija, trgovka, Šikole. — Hauptman Jožef, tov. brusač, Tezno in Čelan Agata, Tezno. — Oman Venčeslav, tes. pom., Škofija Loka in Kranjnik Miroslava, šivilja, Pobrežje. — Žitnik Jože, ključ. drž. žel., Studenci in Škrjanc Marija, tkalka, Studenci. — Plešnik Ivan, rudar in Čekan Angela, natakarič iz Prevalj. — Lederer Ivan, trgov. nastavlja in Jakopič Karolina, hči posestnika, Meljska c. 10. — Škrabelj Rudolf, trg. potnik in Motalen Amalija, kuharica, Počehova 34. — Baraga Jožef, trgovec in Bukovnik Anica, trg. pomočnica iz Loč. — Rebernik Karol, učitelj in Žerak Anica, zasebnica, Strma ul. 11. — Pinter Francišek, žel. uslužb. in Slomšek Ivana, zasebnica, Aleksandrova c. 64. — Felser Francišek, delavec na žel. in Krebs Alojzija, hišnica, Košaki 45. — Semen Simon, mehanikar in Mlinarič Alojzija, zasebnica, Loška ul. 25. — Irgel Vinko, fužinski delavec in Poljner Marija, delavka iz Mute. — Grobin Ciril, kovač in Jug Franciška, kuharica, Razlagova ulica 21. — Weber Adolf, ključavničar in Jug Roza, kuharica, Zrinjskega trg 3. — Korat Lovrenc, tesar in Piliš Ernestina, pos. hči iz Marenberga. — Jakolič Anton in Stancar Leopolda. — Kristl Jožef in Gaberšek Marija. — Mlakar Franc in Kukovič Kristina. — Marin Franc in Raj Kristina. — Kleinšek Ivan in Jurhar Stanislava. Bilo srečno!

Vrtno pohištvo

Ležalni stoli . . . din 48—
Solnčniki . . . 350—
Garn tura 6 kom. . . 450—

pri »OBNOVA« F. Novak, Jurčičeva 6

Pri Abrahamu. Jutri slavi 50letnico rojstva g. Ciril Lappi, sodelavec pri tukajšnji »Ljudski samopomoči«. Slavljenec je vrl Maistrov borec, družaben in znan v vseh mariborskih krogih. Slavljenec kličemo ob Abrahamovem: Še pol stoletja!

Plemenita gesta. Tukajšnji industrijec gospod Marko Rosner je ob svoji 50letnici daroval Zvezi kulturnih društev 2000 din za ustanovitev knjižnice ob severni meji. Zveza kulturnih društev se mu za to velikodušnost tudi tem potom najiskreneje zahvaljuje in želi, da bi plemeniti darovalec našel še več posnemalcev.

Na državni realni gimnaziji bo sprejemni izpit za prvi razred 24. t. m. ob 8. uri. Prošnje se sprejemajo od 20. do 23. t. m. Prilogi: Rojstni list, izpričevalo o dovršeni ljudski šoli.

Dijaški kuhinji v Mariboru so darovali v počastitev spomina pokojnega g. Darka Guština odvetnik g. dr. Rihard Fanning in soproga din 200, odvetnik g. dr. Boštjančič Leopold in soproga 200 din in klub »Staribor« mesto venca na krsto pokojnega višjega revidenta Kejžarja Ivana din 185. V imenu revnega dijaštva izreka odbor najlepšo zahvalo.

Darujte za azini sklad P.I.L.

Okrožni zlet pohorskega sokolskega okrožja

bo jutri v nedeljo 12. t. m. na Tezno. Pozivamo vso našo napredno javnost, da se te prireditve v polnem številu udeležijo. S svojo navzočnostjo boste dali sokolstvu priznanje za njegovo delo, obenem pa tudi podporo za nadaljnje delo v bodočnosti.

Program prireditve je sledeč: Ob 8. uri jutraj prično vaje za popoldanski nastop, ob 14. uri prične povorka, ob 15. uri javna telovadba. Po javnem nastopu pa je velika narodna veselica s plesom. Dolžnost vsakega zavednega Sokola je, da gornjo prireditev s svojim posetom normalno podpre. Zato kličemo na svidenje in zdravo v nedeljo na Tezno!

Sokolsko društvo Maribor matica sklicuje za ponedeljek, dne 20. junija t. i. ob pol 20. uri izredni društveni občni zbor v veliki dvorani Narodnega doma s sledečim dnevnim redom: 1. Prodaja društvenega zemljišča, 2. društveni sokolski dom in 3. slučajnosti. V slučaju nesklepnosti se bo vršil izredni občni zbor z istim dnevnim redom pol ure pozneje v istih prostorih brez oziroma na število navzočega članstva. Sestre in bratje, pridite vsi točno in polnoštevilno radi važnosti dnevnega reda. Udeležba obvezna. Posebna vabila se ne razpošiljajo. Zdravo! Uprava.

Damske kombineze, hlače, nogavice v veliki izbiri pri

Avgustu Hedžetu Maribor, Aleksandrova c. 9

V soboto 11. junija od pol 9. do 10. ure zvečer promenadni koncert v mestnem parku. Igra godba »Drava« pod vodstvom kapelnika g. Žekarja.

Slovensko obrtno društvo v Mariboru priredi v nedeljo dne 12. t. m. popoldne ob 15. uri prijateljski sestanek v svrhu počastitve častnih članov v restravraciji pri Treh ribnikih. Vabljeni vsi obrtniki in njih prijatelji k udeležbi.

Sokol I. krožek bratov brez kroja. Sklicujem za nedeljo 12. t. m. ob 11. dopoldne sestanek vseh bratov radi razdelitve krojev. Vršj se na letnem telovadišču. Strogo obvezno za vse. Predsednik.

SOKOL I. Društveni nastop, razvitje prapora za deco bo dne 16. t. m. točno ob 15. popoldne. Nastopijo vsi oddelki ter 4 batalijon pehotne šole za rezervne oficirje v Mariboru. Spored bo še objavljen naknadno v »Večerniku«. Uprava.

V Martinščico gremo 30. junija ob 21.10 (brzi vlak). Prijave na polikliniki (Koroščkova cesta) do 25. junija. Kdor se pozneje prijavi, ne bo sprejet. Letos stane 750.— din. Informacije daje vsak dan od 10.—12. ure Lavrenčič Ivan, Smetanova ulica 32 II. Prvi mesec (od 1.—29. VII.) gredo samo fantje, drugi mesec (od 30.—26. VIII.) samo dekleta in moška deca pod 13. letom.

BURGIT

uničuje temeljito kurja očesa in trdo kožo na podplatih

Podmladek Rdečega križa ponovi v nedeljo 12. t. m. ob 20. uri Čičkovo mladinsko igro Poštelski zaklad. Dobiček je namenjen revnim otrokom. Vstopnina je znižana. Vabljeni vsi.

I. mariborska tekstilna godba priredi v nedeljo vrtno veselico in Weberjevi gostilni. Ples, dobro vino.

Združenje trgovcev za mesto Maribor ponovno poziva svoje članstvo, da se v čim večjem številu udeležijo III. vsedržavnega trgovskega kongresa v Ljubljani v nedeljo dne 12. t. m., da s tem dokumentira svojo stanovsko zavest in solidarnost s tovariši iz vse naše države.

Sokolsko društvo Maribor III. Krčevina-Košaki

Spored telovadne akademije dne 11. junija ob 20. uri na letnem telovadišču v podaljšani Aškerčevi ulici v bližini Tomšičevega drevoreda. 1. Živa slika. 2. Vaje s pahljačami, ženska deca. 3. Praške vaje, izvajajo člani. 4. Moški naraščaj, nastop na mizi. 5. Moška deca, raznote-

rosti. 6. Ples s tamburini, izvajajo člani. 7. Bradlja, člani. 8. Bojevniki, moški naraščaj. 9. Mazurka, izvaja ženski naraščaj. Bratje in sestre se naprošajo, da se udeležijo akademije v čim večjem številu. Zdravo! Odbor.

Najlepši kavarniški vrt Maribora v kavarni »Bristol«. Vsi domači in mnogi inozemski časopisi. Dnevno pivo v sodčku! **Plemenita gesta.** Kakor doznavamo, je tudi »Mariborska tekstilna tvornica« v Melju (Mautner) sklenila poslati v letošnjem poletju 10 revnih otrok iz vrst tovarniškega delavstva na stroške tovarne na tritedenske počitnice na morje. Želati bi bilo, da bi ta lepi običaj našel še veliko število posnemovalcev!

Informiranost mariborskih poročevalcev »Slovenca« je res sijajna in se ji ves Maribor krohoče, odkar smo tako temeljito razkrinkali zanesljivost poročil starine »Slovenca«. Imeni Andrej Muhič, ki ga je »Slovenec« pred približno letom dni proglasil za mrtvega, pa so ga svojci, ki so na podlagi »Slovenčeve« informacije prišli na njegov pogreb in se podali na Pobrežje, našli potem pri beli kavi v polnosti apetita in dobre volje ter Peter Trnjevič, ki ga je starina »Slovenec« pokopal skoro teden dni pred smrtjo, sta najsvetlejši in najbolj posrečeni postavki v kroniki mariborskih poročevalcev »Slovenca« v zadnjih letih. Samo to smo šepnili zaenkrat na uho starini »Slovenca« spriču njegovega ponovnega onemoglega brundanja in bevskanja v zvezi s tatvino elektrike v Slovenski Bistrici. Zares globoko zbrana pobožnost starine »Slovenca«, ki se mu zdijo takšne stvari važnejše kakor pokopavanje živih, kar je njegova sijajno izpričana specialiteta, dočim so očka »Slovenec«, ki sicer nenehno smrkajo in hrkajo na vse strani, če mu tako kaže, velikodušno obšli znanoročilo v zagrebškem »Morgenblattu« v številki 104 z dne 3. maja t. i. pod vidnim naslovom »Autounfall des Fürstbischofs Dr. Tomažič«, katero poročilo bi najbrže bolj zaslužilo sicer že močno zrahljano in ohromelo zbranost ter godrnjavo grajo

Moške srajce, pižame, nogavice, kopalne hlače, pasovi v veliki izbiri pri

Avgustu Hedžetu Maribor, Aleksandrova c. 9

starine »Slovenca« kakor pa tista uboga slovenjebistriška elektrika, ki pri vsej svoji žarkosti ne bo mogla razsvetliti pameti starikevega »Slovenca«.

Iz državne službe. Za glavnega arhivarja v 7. pol. skupini je napredoval Albert Kropelj pri sreskem načelstvu Maribor levi breg.

Jugoslovensko-italijanska turistična konferenca. Dne 11. in 12. t. m. se vršijo na otoku Brioni pri Pulju posvetovanja med zastopniki jugoslovenskih in italijanskih tujskoprometnih organizacij radi zboljšanja medsebojnega tujskega prometa in poenostavitvenja policijskih, carinskih predpisov itd. Tujskoprometno Zvezo v Mariboru zastopa na konferenci ravnatelj Josip I. Loos.

Iz poštne službe. Vpokojen je Ignac Arnuš pri pošti v Ptuj. Pogodbena pošta Sv. Andraž v Slovenskih goricah se je podelila Dragi Gučkovi.

Nočno lekarniško službo imata od danes naprej Minašikova lekarna na Glavnem trgu in Remsova lekarna na vogalu Aleksandrove in Meljske ceste.

Poslednja pot Darka Guština. Včeraj popoldne so pokopali na pobreškem pokopališču v najlepši moški dobi preminulega rezervn. kapetana I. kl. in zastopnika tvrdk »Oleum« in »Peklenica« g. Darka Guština. Pred mestno mrtvašnico so se že dolgo pred napovedano uro zbrali številni prijatelji, znanci, marib. odličniki ter zastopniki nacionalnih organizacij, da ga pospremijo na njegovi poslednji poti. Ob rakvi, ki je bila vsa v vencih in cvetju, je bila razvrščena častna vojaška straža, dočim je bila pred mrtvašnico postrojena četa vojakov 45 pp. Po opravljenih cerkvenih molitvah je intonirala vojaška godba turobno žalostinko, nakar se je pričel pomikati izpred mrtvašnice dolg in turoben mrtvaški spreved do poslednjega bivališča blagega pokojnika. Pokojni Guštin je bil v Mariboru splošno spoštovan in cenjena osebnost. Znan je bil po svojem neomahljivem narodnem prepričanju, ki ni oklevalo niti v najtežjih trenutkih našega narodnega osvobođenja. Kot zastopnik omenjenih tvrdk je bil v tesni vezi z našim trgovstvom, ki ga je istotako visoko cenilo. Ob odprtem grobu, ki je sprejel vase zemeljske ostanke blagega pokojnika, je odsvirala vojaška godba poslovlilno žalostinko, častna vojaška četa pa je oddala v čast vrlemu jugoslovenskem rezervnemu oficirju razantno salvo. Možu dela, ki ga je dičila nesebična dobrosrčnost, in neustrašnemu jugoslov. nacionalistu naj bo lahka zemlja domača, ki jo je tako ljubil.

RENETA za rekonvalescente s predpisano dieto.

Otroci zanetili požar. V Gaberniku pri Zgornji Polskavi je zgorelo posestniku Maksu Kumerju iz Limbuša stanovanjsko in gospodarsko poslopje in trpi radi tega Kumer okoli 20.000 dinarjev škode. Kakor je preiskava ugotovila so zanetili požar otroci, ki so se v gospodarskem poslopju igrali z vžigalicami.

Kopalne obleke

najnovije pri tvrdki

Jakob LAH, Maribor

Svojevrsen izgovor je imel 48letni V. K., ki so ga studenški orožniki aretirali radi tatvine koruze pri posestniku Josipu Majcnu v Studencih. K., ki je omenjenemu posestniku ukradel 500 kg koruze, je namreč pri zaslišanju tatvino priznal ter se izgovarjal, da je izvršil tatvino radi tega, ker je prejšnji dan zapravil 300 dinarjev in ker ni vedel, kako naj bi to opravičil napram svoji ženi, je ukradel koruzo, da bi se zdelo kakor da je koruzo kupil. Zadeva bo sedaj predmet kazenske razprave pred mariborskim okrožnim sodiščem.

Foto-kopije samo 50 para

Prima izdelava. Razvijanje v tankih z drobnorazčistim in izenačevalnim razvijanjem. Filmi od Din 10— naprej.

DROGERIJA KANC

Čigav je otrok? Na Glavnem trgu uslužbeni stražnik je včeraj popoldne prijel nekega šletnega fantka, ki se je brez cilja potikal tam okrog. Otroci je vedel povedati, da mu je ime Joško, dočim ni vedel rodbinskega imena in za ulico, kjer stanujejo njegovi starši. Oddali so ga v tuk. mladinski dom.

Od doma... Mati 14letnega učenca Alfreda Jesena je prijavila na tuk. policijo, da je njen sin že dne 7. t. m. pobegnil od doma in se doslej še ni javil. Predno pa se je podal na pot, je baje vdrl v stanovanje, odnesel raznega perila in drugih vrednosti, ki jih je, kakor je iz zastavnege lista razvidno, deloma že vnovčil. Varnostna oblastva vrše za pobeglim poizvedbe.

Razpisani so natečaji za sprejem gojencev v sledečo voj. šole: Nižja vojna akademija v Beogradu. Pogoji starost 18 do 22, dovršena srednja šola z viš. tečaj-

Danes

telovadna akademija Sokola III na letnem telovadišču

Aškerčeva ulica ob 20. uri

Muslimanka pobegnila z Mariborčanom od okradenega moža

Z vročega juga na sever je prispela 35letna muslimanka Takič Selma, ki je z nekim Francem P. iz Dupleka pobegnila od svojega moža v Bosanskem brodu. Vse bi bilo sicer v redu, če bi na tuk. policijo ne prispelo možjevo pismo, v katerem pravi, da mu je žena ob pobegu od-

nesla raznega perila in drugih predmetov v vrednosti okoli 1000 din. Varnostnim organom se je posrečilo, da so muslimanko z njenim novim izvoljencem izsledili v nekem tuk. lokalu ter ju v svrhu zaslišanja oddali v tuk. policijske zapore.

Ponesrečen poskus nasilja nad žensko

Napadalec pobegli robijaš Črepinko?

Kakor smo že poročali, je prejšnji teden pobegnil z dela na Meljskem hribu 38letni Franc Črepinko, ki bi moral odsedeti večletno zaporno kazen v tukajšnji vojski kaznilnici. Kljub prizadevanju varnostnih organov pa Črepinka doslej še niso mogli izslediti. Včeraj pa se je pojavil pobegli robijaš pri Slovenski Bistrici, kjer je na cesti med Slovensko Bistrico in Laporjem napadel neko žensko, nad katero je hotel izvršiti nasilje. Ženska pa se je krepko branila ter s steklenico udarila napadalca s takšno silo po-

glavi, da je bil ves krvav. Toda napadalec je ponovno zgrabil žensko ter jo vrzel na tla. V zadnjem trenutku je na obupne klice napadene ženske prišel na pomoč neki delavec, nakar je napadalec žensko izpustil ter zbežal. Sodeč po opisu napadalca gre za pobeglega robijaša Črepinka, ki so ga videli tudi na drugih mestih v okolici Slovenske Bistrice. Ker je pobegli Črepinko zloglasni poklicni zločinec, so varnostna oblastva ukrenila vse potrebno, da ga čim prej izsledijo in aretirajo.

Kino

Kino Union, Maribor. »Divji lovec« po najlepšem Ganghoferjevem romanu. Paul Richter, Hans von Schlettow.

Narodna gledališča

Sobota, 11. junija ob 20. uri: »Divji lovec«. Red D. Zadnjič.

Nedelja, 12. junija: Zaprt.

Ponedeljek, 13. junija ob 20. uri: Balet Goritz-Pavelič. Red A.

Torek, 14. junija ob 20. uri: Baletni večer Mercedes Goritz-Pavelič. Red B.

Baletni večer v gledališču. V ponedeljek in torek sta zadnji dve predstavi v tej sezoni. Obakrat nastopi znana zagrebska baletna skupina gospe Goritz-Paveličeve. Veljajo dramske cene in dramski bloki.

K zaključku gledališke sezone. Abonent, ki so še v zaostanku na plačilu obrokov, se naprošajo, da zamudne obroke plačajo do 14. t. m.

Narodno gledališče v Mariboru gostuje z duhovito in izredno zabavno komedijo »Dva tucata rdečih rož« v naslednjih krajih: Nedelja 12. junija ob 15.30: pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Ponedeljek 13. junija ob 20. uri v Ormožu. Torek 14. junija ob 20. uri v Dolnji Lendavi. Sreda 15. junija ob 20. uri na Pobrežju, v Renčljevici. Četrtek 16. junija ob 20. uri v Dravogradu. Sobota 18. junija ob 20.30. uri v Radečah pri Zidanem mostu. Nedelja 19. junija ob 15. uri v Rajhenburgu.

Gospodinja

Pomarančni šatō. Zavri namesto vina pomarančni sok in zmešaj z razpenjenim rumenjkom. Sladkor mora prevreti s pomarančnim sokom (dene se pest sladkorja na sok ene pomaranče). Ta šatō je za bolnike priporočljivejši od vinskega, posebno pa v vročinskih boleznih.

Čajno pivico. V skledi mešaj 28 dkg sirovega masla, da se speni, nato primešaj štiri jajca, 28 dkg sladkorja v prahu, 14 dkg moke in malo stolčnega cimta. Pekačo dobro pomaži s sirovim maslom ali z mastjo, stresi noter testo, ga razvaljaj, po vrhu potresi malo zmletih orehov, ne sipe! Peči v ne prevroči pečici. Pečeno in še toplo razreži na poljubne rezine.

Zelenjavni cmoki. Pol kile zelenjave, in sicer malo korenčka, zelja, zelene, karfiola in krompirja zreži na prav drobne rezance. To duši do mehkega na malo masti. Ko je mehko, primešaj tri na kocke narezane in na malo masti prepečene žemlje. Dodaj dve jajci, malo soli, malo popra, malo mleka in moke, dobro zmešaj, da dobiš tako gosto testo kakor za navadne kruhove cmoke. Cmoke oblikuj bolj majhne in jih skuhaj v slanem

Usodne poplave na Švedskem

STOCKHOLM, 11. junija. V severni Švedski v okolici mesta Westerbotten so nastale usodne poplave, ki so zajele prostor v širini 7 km. Mesti Sorgselli ter Spoland sta popolnoma pod vodo, dočim so druga štiri mesta ogrožena. Vodovje narašča stalno in grozi uničiti največja

švedska lesna skladišča. V okolici mesta Unea se nahaja 8 milijonov drevesnih debel, ki jih vodovje vsak trenutek lahko odplavi. 2000 ha zemlje je poplavljenih, ki ne bo za 12 do 15 let koristna za poljedelstvo. Dosedanja škoda se ceni na 5 milijonov švedskih kron.

kropu. Vro naj 20 minut. Kuhane zabeli s sirovim maslom in drobtinami. Cmoke lahko pripraviš že med kuhanjem kosila, in jih zvečer skuhaš. Zraven daš še solato ali pa omako.

Če ne maraš, da naredi kuhano mleko smetano, lahko to preprečiš, ako mleko, ko zavre, takoj postaviš posodo z mlekom v mrzlo vodo, ga dobro zmešaš (stepeš), in pokriješ s pokrovko tako, da ne dohaja do mleka zrak. Ko se je mleko ohladilo, ne bo običajne kože ali smetane.

Če se ti mleko rado prismoči, splahni posodo, preden daš vanjo mleko, z mrzlo vodo, da je mokra, mleku pa dodaj eno ali dve kocki sladkorja.

Enobarvno blago, na pr. ruž (rouge), ki ga uporabljamo za obrobe, izgublja pri pranju barvo in kvari belo obleko ali kuhinjske prtiče ali kar smo sicer že obrobili z njim. Da to preprečimo, ga moramo še pred uporabo popariti s slano vodo ali s kropom, kateremu smo dodali nekoliko kisa. Vendar ta kis ne sme biti sadni ali vinski, temveč umetni.

Če si opečeš jezik ali grlo z vročo tekočino, je najbolje srkati gosto smetano. Vsakih pet minut vzameš eno žlico smetane v usta in pustiš, da sama zleze po grlu. To ti bo prav hitro pomagalo. Če pa nimaš smetane pri roki, pomaga tudi navadno namizno olje.

O tem in onem

Kraljevi zaklad na dnu Donave

Že več ko 400 let leži na dnu Donave na Madžarskem večji del zaklada nekdanjega madžarskega kralja Ludvika. Turški sultan Soliman Veliki je namreč pridrl z močno vojsko na Madžarsko. V bitki pri Mohaču leta 1526. se mu je s svojo manjšo vojsko postavil po robu madžarski kralj Ludvik, ki pa je bil premagan in je obležal na bojišču. Ludvikova vdova je hotela rešiti kraljevi zaklad, ki je bil spravljen v Budimu. Dala ga je naložiti na ladjo ter ga prepeljati iz Budima na Dunaj. Turki pa so zapazili ladjo, ki je vozila ta zaklad. Od bregov so jo napadli in potopili. Z njo vred se je potopil tudi madžarski kronsni zaklad. Kakor zdaj poročajo madžarski listi, je dobro znano, kje se je bila takrat ladja potopila. Tam hočejo zdaj preiskati vse dno Donave. Pravijo, da bodo brez posebnih težav našli ostanke potopljene ladje in 400 let pogreznjeni zaklad lahko dvignili.

Od kamenite krogle do granate

Zanimiva je primerjava orožja in municije pred okroglo 500 leti z današnjimi vojnimi morilnimi sredstvi. Vojaki strelci v prvi polovici 15. stoletja so bili oboroženi s preprostimi, silno težkimi puškami. Med streljanjem so bile puške naslonjene na vilice, saj jih zaradi teže niso mogli držati v rokah. Do 100 gramov težka krogla je letela do 200 m daleč. Top iz iste dobe je bil bronast. Položen je bil v nekakšen žleb in streljal je iz skrivališča. Posadka je bila med streljanjem zavarovana pred sovražnimi pišcami s premično streho. Z lopaticami so vsipali smodnik v topovske cevi in vaje potiskali kamenite krogle, ki so jih utesnjavali s predivom in malto, potem so čakali da se je malta posušila. Ta čas se je posadka skrila in molila. Slednjič se je top sprožil. Če se kamenita krogla ni razletela, jo poglajo do 400 m daleč. Zgodovina iz l. 1437. slavi nekega vrlega topničarja, ki je v enem dnevu ustrelil trikrat iz topa.

Kako pa je danes? Moderna strojnica ustrela do 10 krat v sekundi. Krogla prebije do 90 cm debel smrekov hloh. Dai-

nonosni top zadene 120 km oddaljeni smoter. Granata se dvigne 40 km visoko in večji del njene poti je v stratosferi. Ob izstrelu ima toliko sile, da bi lahko z njo premaknili 850 železniških vagonov, izmed katerih tehta vsak po 100 metriskih stotov.

RENETA je najzdravejša in najprirodnejša pijača.

Dežela kolesarjev

Kolesarstvo je na Holandskem silno razširjeno. Med kolesarji so tudi ministri in sama holandska princesa se rada vozi po okolici svoje poletne rezidence s kolesom. Spremlja jo dvorna dama. Na Holandskem in na Danskem se je izpolnilo Apollinariovo proročanje, da bo pomenilo kolo novo dobo v zgodovini človeštva. Na Holandskem se ljudje vozijo s kolesi ne samo na delo, temveč se vozijo celo zaljubljeni na sestanke. Tam vidiš pogosto mlada zaljubljenca, kako se držita za roke ali okrog pasu, kako se peljeta po drevoredu, objemata in poljubljata, ne da bi se kdo spodtikal ali celo zgrajal nad tem. Če se pa pozneje vzameta, ju boš videl, kako se vozita nekoliko počasneje, ker imata s seboj svoj naraščaj bodisi zadaj za kolesom ali pa na posebnem sedežu nad zadnjim kolesom. Če pride človek na Holandsko, je najbolje, če si takoj kupi kolo.

Ogromno bogastvo angleškega lorda

Da se ogromno bogastvo nahaja še vedno pri angleškem plemstvu, se vidi po vesti, da je lord Bute prodal del svoje posesti v Cardiffu za 20 milijonov funtov. Prodajal je 20.000 hiš, 1000 trgovin, 250 gostiln, nekoliko gledališč in kinematografov, velik del cardiffskega doka, ogromne površine obdelane zemlje v sredini mesta, nekaj vasi, ter del mesta Penarth. Pri tem je Bute še obdržal svoj dvorec v Cardiffu, obenem s parkom, ter koncesijo za rudnik. Razen tega poseduje lord Bute, ki je potomec škotskega kralja Roberta III. še 7 dvorcev na Angleškem, enega na Španskem, ter zemljišča v vseh delih Angleške skupne površine 470.000 jutov. Poleg rodbine vojvode Norfolškega je najvidnejša rodbina v vrstah angleškega visokega plemstva, rodbina markiza Butea.

Zapiski ob robu

— Najbolj žalostno je biti vržena proč, ne da bi kdaj gorela, — je modrovala vžigalica.

— Nekaj mi morajo ljudje priznati, — je dejal rak, ko so ga primerjali z nekaterimi ljudmi, — priznati mi namreč morajo to, da vsaj gledam naprej, če že lezem nazaj.

— Težko je biti človek, — je vzdihnila papiga Lovra.

— Srajca je bližja od suknjiča, — je menila bolha.

— Ne, bojim se drevesa, pa naj bo se tako močno — je zalajal pes na drugega pa, — bojim se pa palice, pa naj bo še tako tanka.

Jablana brez jabolk zakliče svoji s-sedi, polni sadov:

— Eno prednost imam pred teboj, da me namreč nihče ne obmetava s kamenjem.

— Cistemu je vse čisto, — je zarunkalo prase, ko seje valjalo po blatu.

— Od mene bi se morali ljudje učiti velikodušnosti, — je dejalo drevo videč, kako se mu bliža drvar s sekiro. — Tale človek me bo posekal, jaz mu pa vzlic temu še dajem senco.

tim izpitom; rok za vlaganje prošni 5. september 1938. Pomorska vojna akademija v Dubrovniku. Pogoji: starost 17 do 20 let, dovršena srednja šola z višjim tečajnim izpitom; rok za vlaganje prošni 20. avgust 1938. Inž. podoficirska šola v Šabcu. Pogoji starost 18—21 let, dovršena osnovna šola; rok za vlaganje prošni 15. september 1938. Vsi ostali natančnejši pogoji so razvidni na mestnem vojaškem uradu, Slomškov trg 11.

Smrtna kosa. Preminil je vpokojeni kontrolor državnih železnic Jožef Štrukelj. Bil je vrl mož, poštenjak in vzoren narodnjak. V Gosposki ulici 20 pa je preminil vpokojeni orožniški narednik Martin Lovše. Podlegel je kruti morilki jetiki. Rujkima časten spomin, žalujočim naše toplo sočutje!

Odbor za počastitev spomina blagopokojnega viteškega kralja Aleksandra I. Ujedinitelja v Mariboru razpisuje natečaj za spomenik kralju Aleksandru I. in za regulacijo Trga svobode v Mariboru. Podrobne informacije in pripomočki so zainteresentom na razpolago pri mestnem gradbenem uradu v Mariboru, kjer je za pripomočke založiti vsoto 50 din.

Dunajska vremenska napoved predvideva za jutri v nedeljo 12. t. m. sledeče vreme: Spremenljivo, precej oblačno, možnost lokalnih neviht, temperatura se bo nebstveno spremenila. Ob vzhodnem alpskem robu hladneje.

DRŽAVNA RAZREDNA LOTERIJA.

Dne 10. junija (III. razred) so bili izžrebani sledeči večji dobitki:

Din 502.000: 99250
Din 12.000: 23853 29095 84590
Din 8.000: 30748 47095 76213
Din 5.000: 22228 39666 52124 61119 78784
88560 89048 98803
Din 2.000: 11025 12048 13564 19563 37900
59058 61709 84307 88594.

Pooblaščen glavna kolektura drž. razredne loterije bančna poslovalnica BEZJAK, Maribor, Gosposka ulica 25.

Iz Malega Beograda

Priznana pevsko društvo »Jadran« iz Maribora priredi v soboto 18. t. m. ob 20. uri v dvorani Sokolskega doma v Rušah koncert umetne in narodne pesmi. Rušane opozarjamo na to prireditev.

Saj dela tako.

Gost (se čudi): »Tvoja žena je pa silno načitana. Menda lahko govori o vsem.«

Mož: »Žal tako tudi dela.«

Škotska.

Artisti so prišli v neko škotsko mesto in napovedali po lišah večerno predstavo.

»Kaj je vaša specialiteta?« vpraša Škot artista.

»Ogenj požiram.«

»Izvolite, nažrite se ga do sitega,« je odvrnil Škot, potem ko je peljal artista k peči.

V častu peccade

Hroščeva povest

Rodil sem se pod Habakukom na starokeltskem pokopališču. Očeta in matere ne poznam, — davno sta mi že umrla. Torej sem prav za prav sirota in bi me po običajih višjih bitij ali dvonožcev morali oddati v kako najdenišnico ali sirotišnico. Toda naš rod tega ne pozna! Kakor hitro priležeš na svet, si prepuščen sam sebi: skrbeti moraš za hrano in se braniti pred sovražniki. K sreči nam ni treba skrbeti za obleko, ki je — kakor sem že slišal tožiti radi visoke carine zelo draga.

Podnebje teh krajev nam zelo ugaja, ker je to menda celo letoviščarski kraj pa tudi hrane imamo zadosti. Naša specialiteta je hrast. Pa je nevarno na tem drevju, kajti vanje zelo rado treščijo! Včasih celo brez bliska in groma! To se najraje dogaja ob zgodnjih jutranjih urah, ko naša rjava bratovščina še vsa zaspana ždi na vejah.

Nekega meglenega jutra me prebudi huronsko rjovenje dvonožcev, ki jih je vodil starejši dvonožec. Ko je prisopihal pod hrast, na katerem je prenočevalo naše pleme, si je snel oči, jih obrisal z neko belo stvarjo in jih nato spet vtaknil v glavo. Na njegovo povelje sta naskočila vsak hrast po dva mladiča, drugi pa so ostali spodaj. Komaj sta zelenca priplezala do prvih vej, že se je vse zamajalo in mi smo začeli deževati na tla. Kdor se je pravočasno zavedal nevarnosti, se je rešil na odprtih krilih. Tudi jaz sem se bil znašel na tleh; ker sem imel srečo, da me niso pohodili, sem bil med hruščem in truščem nameščen v košari, v kateri se je nahajal že nekateri bratec. K sreči sem bil bolj pri vrhu. Med potjo so se pogovarjali, da nas bodo zmerili na mernike, župan da nas bo zapisal, — nato pa nas bodo odpravili na posebno instanco, kjer nas bodo oprali s kropom, da se kdo preveč umazan ne preseli v nebesa. Nak, takega krsta pa ne! Če hočeš avanzirati, ali si kakorkoli podaljšati svojo eksistenco, rabi komolce! Tako sem odrinil par tovarišev in dosegl rob košare. Veselo sem razpel krila in, — želeč karavani srečno pot, sem odfrčal.

Držeč se pravila, da je treba plašč obračati po vetru, sem letel čez polje, trate in steze in tako pristal v prelepem gaju, kjer je toliko raznovrstnih dreves, da vsem celo najbolj učeni dvonožci imena ne vedo.

Od dolgega poléta utrujen, se vsedem na kostanj, ko se je že večerilo. Pa kmalu slišim pod seboj neko pritajeno lajanje. Ozrem se in opazim dvojico. Zdelo se mi je, da sta se prerekala.

»Ona ni bila takrat z menoj!« je dejal debelejši glas.

»Lažeš!« je zapiskalo. »Varaš me!«

»Ti me varaš! S kom si bila pa sinoči v parku?« je zarenčal prvi.

»Motiš se, ljubček! Bila sem doma, ker me je bolela glava!«

»Po slabi tovarišiji, kajne!« je zopet zalajal prvi.

Več ne vem, kajti v tem hipu me nekaj vseka po hrbtu, da sem padel z veje. Zdelo se mi je, da letim v večnost, toda padel sem na glavo — pa ne na svojo! Tisto bitje je strašno zakričalo, on pa je priskočil ter me izpulil iz njenih bujnih las ter me kavalirski vrgel na velikanško krtino, vso posejano z najrazličnejšimi cveticami. Tam sem prenočil. Zjutraj je prišel človek in privlekel dolgo kačo, iz katere je začela škropiti voda na moje zavetišče. Do kože premočen sem zapustil gostoljubni kraj ter tako dospel na belo cestico, po kateri je prihajal mož v uniformi. Podzavestno sem pospešil korake, kajti nikoli ne veš, kdaj te pokliče oblast na odgovor!

Po daljšem bivanju v tem kraju sem bil zvedel, da se nahajam v mestnem parku. Tudi izobrazil sem se že v toliko, da sem spoznal, da so ti dvonožci ljudje, ki da so družabna ali socialna bitja; — pa tudi jezika sem se bil privadil. Slovesščine sem se že naučil tam pod Habakukom, zlasti od šolarjev, ki hodijo tja gori — kakor se že učeno pravi — na ekskurzije; v parku pa sem si bil zapomnil tudi marsikako nemško besedo, kajti — kakor sem na lastna ušesa slišal — se tu prav dosti govori po nemško.

Nekega popoldne sem se izprehajal po serpentinah, ki vodijo na »rožni griček«. Kar na enkrat mi zmanjka tal in znajdem se v rokah malega dečka, ki me vtakne v žep, kjer sem v smrtni grozi čakal zadnje ure.

»Anica, hrošča sem vjel!« je zaklical deček.

»Ah, kaj! Vrzi ga od sebe in pohodi ga!« je nevoljno odvrnilo dekle.

»Pusti kričaća, naj dela, kar hoče! Hitro se zmeniva za nedeljo popoldne! Jaz mislim v Studence,« je dejal moški glas.

Dekle, ki je na povratku domov pogovarjalo dečku, naj milostivi nič ne pravi o tem, kar je slišal v parku, je bilo očitno socialno bitje nižje stopnje. Deček ji je obljubil, da bo molčal, seveda pod pogojem, da mu da škatljico, v katero bo spravil — hrošča.

Sedaj pa pridem še v kelo, sem si mislil. Toda zmotil sem se!

Ker pri tej hiši — razen malega belega pinča, ki so ga milostiva gospa svoj čas dobili za god, niso imeli nobene domače živine, so meni posvetili vso nego. Pod strokovnim vodstvom dekle Anke je deček nabral toliko raznovrstnih zelišč, s katerimi mi je postal v prostorni škatli, da bi v tej vegetaciji lahko pregnal še tako zakrknjeno bolezen! Tako vsestransko oskrbljen, sem začel uživati sičér nezasluzeno pokojnino...

Ker so se moji redniki bali, da se v škatli zadušim, so ji izrezali precejšnjo luknjo. Nekega lepega dne me objame strahotno hrepenenje po starem kraju. Polagoma se izkobacam iz škatlje, se vzpnem na zaveso, na kateri sem za slovo zapustil svoj zeleni avtoogram; nekajkrat se zagugam in se tako spustim na polico. Baš, ko hočem razpeti krila pride sobarica s kunjjo in me negotoljubno obriše — na dvorišče. Komaj se ves polomljen dobro orijentiram, — že pride

čudna pošast. Ko se mi približa, reče: Kok, kok. Nato začutim močan udarec — padem v nezavest in se tako skozi kurje žrelo preselim — v nirvano. Ha.

Sportno gibanje

Olimpijski dan 1938

V petek zvečer so imeli mariborski sportniki in Sokoli pod okriljem krajevnega olimpijskega odbora sestanek, na katerem se je določil spored za letošnji Olimpijski dan, ki se vrši v nedeljo, dne 19. junija. Na predvečer, v soboto 18. junija, priredi Olepševalno društvo v mestnem parku »Olimpijski koncert« od 20.30 do 22. ure, na katerem bo igrala vojaška godba izbrane jugoslovanske komade. V nedeljo dopoldne: Nabiralna akcija po mestnih ulicah. Ob 9. uri: Olimpijska dirka kolesarjev. Od 8. do 11. ure: na stadionu SK Železničarja: juniorski turnir nogometnih klubov, propagandni teniški turnir mariborskih klubov. Ob 11. uri: Propagandni štafetni tek skozi mesto; start Ljudski vrt, cilj Trg svobode. Ob 11.30. uri: Propagandna vožnja skozi mesto: avtomobilisti in motociklisti. Popoldne: Propagandni nastopi na stadionu (SK Železničar): Ob 16.30. uri: Brzoturnir prvih nogometnih moštev mariborskih klubov. Propagandni nastopi lahkotletov: Tek 100 m, skok ob palici, met kopja, olimpijska štafeta 400x300x200x100 m, skok v daljavo, tek 1000 m. Finalne igre propagandnega teniškega turnirja. Nastop Sokola. Letošnji izredno pestri in bogati spored olimpijskega dne bo nedvomno privabil velike množice sportu in Sokolstvu naklonjenega občinstva na razne prireditve ter pripomogel k moralnemu

in finančnemu uspehu. Čisti dobiček vseh prireditev gre v korist olimpijskega fonda!

Zdravstva

Brisačo imamo zato, da si z njo obrišemo in osušimo obraz ali roke, kadar smo se umili. Nikakor pa ne sme biti brisača za cunjjo, s katero vse obrišete, zaradi česar se potem tako zamaže, da se sploh ne da čisto oprati. Zato naj bi imel vsak član v družini svojo brisačo in jo uporabljal le, kadar se res čisto umije. Nič ni gršega in bolj nezdravega kakor brisača, ki se je drži umazanost le napol umitih rok. Zelo grda navada je, da zmoliš konec brisače in s tem umiješ odnosno obrišeš otrokov zamazani obraz. Vsa umazanost ostane na brisači, a otrok je le za silo umit. Umij otroka, kadar se umaže, dobro z vodo. Ko je čisto umit, ga šele obriši z brisačo. Ko si roke umivaš, si vzemi vedno toliko časa, da si jih res umiješ z milom in da z njih zmiješ vso umazanost in izpereš tudi milo. Od mila in napol umitih rok postane brisača trda, se usmrači in zamaže. Je pa tudi nezdravo, če se tudi drugi v hiši z eno in isto brisačo brišejo obraz in roke. Lahko se enemu ali drugemu spustijo od tega lišaji.

Po ovinkih.

Sodnik: »Gospodična, koliko ste stari?«

Gospodična se sramuje povedati.

Sodnik: »Pa jaz vendar moram vedeti. Torej, recimo, koliko ste šteli pred 10 leti?«

Gospodična: »Tri in dvajset, gospod sodnik.«

Mali oglasi

Razno

JEDILNE IN SPALNE SOBE
sperane, politirane, pleskane ter kuhinjske, najmoderneje opremljene po najnižjih cenah. Mizarstvo in zaloga pohištva Kompara, Aleksandrova 48

JOS. TICHY IN DRUG
Konces. elektrotehnično podjetje. Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 27—56. Izpoljuje elektroinstalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestencev, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčnih cenah

POHIŠTVO
lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zaloga pohištva združenih mizarjev, Vetrinjska ulica 22. nasproti trdnici V. Weigl. 9-t.

POKROMANJE, PONIKLOVANJE VSAKE VRSTE,
dobro in poceni izvršuje »Ruda«, Maribor, Trstenjakova 5. 2821

Spomnite se CMDI!

KROJACI IN ŠIVILJE!

Knjigo moški in damski kroj dobite pri Alojziju Knafellju, strokovnemu učitelju, Ljubljana, Križevniška ulica 2. Najnovejši sistem. Zahtevajte prospekte! 3364

AUTOMOBILISTI MOTOKLISTI — POZOR!

Bencin, olje, angleške Dunlop pneumatike! V vsakem času postrežba pri bencinski črpalki, Tattenbachova ul. 14. Se priporoča Justin Gustinčič. 3381

MILOSTIVA!

Vaš krzneni plašč in ostalo kožuhovino Vam shranim čez poletje najskrbneje, ob enem Vam temeljito popravim po znizani ceni Peter Semko, krznar in izdelovatelj unif. čepic, Maribor, Gosposka ulica 37. 2633

VOLNENO SPORTNO

BLAGO
dobite v Novi vasi, Zelena ulica 21 pri F. Schneeweis-u. 3575

VINOTOČ

Anton Tkalec, Za Kalvarijo 2, odprt. 3566

POSTELJNE ODEJE.
močno prešite, z belo vato, po nizkih cenah samo v specialni trgovini A. Stulhec, Stalna ulica 5. 3585

PRODAJALO
se bo dne 11., 12. in 13. junija v mesnici Rudolfa Wellmajaši (nasproti kolodvoru) meso jelena, ki je bil ustreljen v Murski Soboti. Sveža jaginetina po 10 in 12 din, 3583

RENETA
je prirodna, brez vsakršnih škodljivih kemičnih dodatkov 3274

SPOROČAM.
da sem se preselil iz Grajske ulice 5 v Gregorčičevo ul. 8. Jurij Ropoša, čevljar. 3616

Zatekel se je **PES**
bokser, čuje na ime »Troll«, rjav, mlad, Oddati proti nagradi Pobrežje, Zerkovska ul. 10. 3619

ČE HOČETE DOBRO VINO
piti, morate v »Prešernovo klet« priti. Gostilna je popolnoma prenovljena, točimo Tscheligjevo pivo. Trafenik v Gosposki ulici. 3623

VRTNO KOŠNJO
oddam poceni: Pobrežka cesta 21. 3624

Lenka

Z Lenko ni mogla več govoriti.

Po nečloveškem dogodku s četvorko je prišel gospod Vavrena spet h gospodični Loti in gospej mami, toda zaman se je trudil.

Ko bi ne bilo Rollerice, bi slaba volja kmalu prešla toda ko je gospa aktuarjeva slišala, da se njihov instruktor, kate-rega dolžnost bi bila zabavati samo nje, zabava sam s to svojeglavo Lenko, kakor jo je imenovala in jo tako pred drugimi odlikuje, mu ni mogla odpustiti tega prestopka zoper spodobnost in ga-lantnost. Njena Loti, najlepša in najbo-gatejša, je morala odstopiti pred takim kmečkim dekletom? Vavrena je globoko padel v oči gospe Ronbinkove. Pri-sojala mu je drugačne lastnosti, boljši ukus in izbiro!

Loti pa je šla vendar še enkrat z njim v kolo, ko jo je pozneje poprosil za ples, bila pa je redkobesedna in zavračala filozofa zelo kratko.

V tem pa je že umolknil. To pa jo je tudi jezilo. Rada bi ga kaznovala, želela si je, da jo prosi in prigovarja; toda po-

nosni študent je zdaj molčal kakor bi bil užaljen.

Gospa Roubinkova je šla navadno s sprevedom domov, danes pa se je odpravila takoj, ko se je solnce nagnilo za drevesa. Vavrena se je takoj, da izpolni ni dolžnost, ponudil, da jih spremi, posebno, da pripelje Fricka domov. Misli je, da se potem vrne v gaj.

»Fricka odvede Lenka, ker vas nočemo odtrgati od zabave,« ga je zavrnila gospa.

Poklonil se je in zadnji pogled je obstal na Lenkinem obrazu. Bila je nemirna, jasno kakor pomladna pokrajina okoli in iz oči je sijala luč sreče, zapu-panja in odločnosti...

Mrak se je raztegnil po nedošinskem gaju.

Godba je stopila iz dvorane v gaj k gostilni. Petje, vriskanje in smeh niso umolknil in veselo kakor opoldne so se urejali filozofi v spreved, da gredo v mesto.

Glasna in vesela četa sicer ni bila tako številna kakor opoldne, ker je marsikdo odstopil, da pospremi drago dekle.

V zadnji vrsti je korakal z opletajoči-

mi koraki Špina, ki ga je rojak podpiral. Dolga sirota se je že izjokala, vendar se še ni čisto iznebila tuge.

Za študentovsko legijo je korakalo med veselimi petjem množica zvestih mestnih izletnikov, med njimi gospodična Elis, ki jo je vodil Vavrena, in Marinka, ki se je izročila vodstvu gospoda Friborta.

V pozen večer se je razlegnila pome-stu godba. Koračnica je odzvenela, izletniki so se razhajali. Bil je že skrajni čas, ker se je nebo prevleklo z oblaki in se pripravljalo na dež.

Ko se je vrnila gospodična Elis s svojimi filozofi domov, je sedel Zelenka pri mizi in pridno študiral.

»Ampak gospod Zelenka, to bi si pa že lahko privoščili — ga je zmotila gospodična.

»Ni časa, gospodična Elis. Kadar bom kaj, si bom že privoščil —« je odvrnil suhi študent.

»Kruhoborec! Potem boš spet vrgel knjigo v kot in je do smrti ne pogledal — je rekel Fribort, ki je deval vijolice v kozarec z vodo.

Dolgo sta še sedela Fribort in Vavrena z gospodično Elis v sobi in se pogovar-

jala o današnjem dnevu.

Vsi so bili zadovoljni. Le skrbna Elis je vrgla med razgovorom par senc; kaj bo v kolegiju in kaj pri aktuarjevih. Toda fanta se nista bala.

Špina se je pogreznil v globoko spanje in pozabil, da je sirota in da je videl v gaju nekaj groznega.

Nastala je majska noč.

V svoji sobici je sedela pri mizi Lenka. V hiši je vladal globok mir, vsi so že spali. Dekle je dvignilo glavo od kuji-ge in gledalo sanjavo predse, roke je opiralo ob mizo. In spet se je nagnila in čitala.

Bil pozni večer, prvi maj — večerni maj — ljubezni čas.

K ljubezni vabi grlic glas — Zdrznila se je. Zunaj je zašumelo. Stopila je k oknu, gledala ven, ugasnila luč in odprla okno. Bilo je toplo, prijetno; s temnega neba je padal prvi majski dež in prijetno šumjal v cvetočih vrhovih dreves pod oknom.

(Dalje.)

Ne pozabi naročnine!

Odlična je

MLEČNA, POROZNA

STRATO

MIRIM

KRALJICA ČOKOLADE

Čokolada

KRHKA, LAHKO TOPLJIVA

Kopanje je veselje

toda le v novih modelih Benger, Ribana, Venera in Kajak. K tem pristojajoče kopalne čevlje in čepice, pasove in kopalne torbice.

Najokusnejše obleke za plažo pri

C. BUDEFELDT, Gosposka 4-6

Nasha velika izbira vam olajša nakup. 2632

Posesi

HIŠA
naprodaj. Sp. Radvanjska 33, Nova vas. 3620

ENODRUŽINSKA HIŠA
na Pobrežju naprodaj na obroke. Vprašati Slomškov trg 3, pri hišniku. 3631

MALA HIŠA
z velikim vrtom poceni naprodaj v Studenci. Josip Farinc. Obrežna 35, Studenci. 3543

STAVBENO PARCELO
na Teznu v Maistrovi ulici prodam. Vprašati pri M. Ilgerjev sin. Maribor, Gosposka ul. 15. 3545

HIŠO,
novo, dvodružinsko, ugodno prodam. Ermenc, Zg. Radvanje 97. 3572

STAVBENA PARCELA
1000 kv. metrov s stanovanjem in obdelano zemljo naprodaj. Zg. Radvanje 39, Bezjak. 3576

PARCELE ZA VILE,
v najlepšem delu Maribora, 5 minut od središča mesta, se prodajajo. Vprašati v Hramu Dravske banovine Maribor. Proda se tudi 5 ha vinogradiškega posestva v neposredni bližini Maribora. 3577

Prodajam **TRISTANOVANJSKO HIŠO** nedograjeno, z lepim vrtom. Naslov se dobi v upravi lista. 3590

Okoliške družinske hiše od 10.000; posestva kmetije od 30.000 naprej. Hišo dvodružinsko strog center Maribora 180.000. Vilo enonadstropno, moderno 230.000. Vilo petstobno Košaki 135.000. Gostilno periferija 85.000 proda Realiteta pisarna Maribor, Aleksandrova c. 33. 3600

VINOGRADNO POSESTVO
9 oralov, 3 oralov vinograda, hiša, 40.000. — Novozgradba, 3 stanovanj, vrt, 45.000, zatek Tezna. — Krasna vila, novozgradba, 3 stanovanja vrt, 1300 m², 185.000. — Trgovska hiša, novozgradba, 6 oralov zemlje 60.000. — Gostilna se odda v najem. Posredovalnica »Rapid«, Gosposka 28. 3604

STAVBIŠČA,
eventuelno na obroke. Pobrežje, Sokolska 23. 3613

HIŠA
v Zg. Pobrežju na prodaj, eventuelno na odplačila. Naslov v upravi. 3614

STAVBENE PARCELE
v centru, prvovrstni prostor ugodno na prodaj. Valjak, kino »Unione«, Maribor. 1317

Na prodaj **VOGALNA PRITLIČNA HIŠA.**

3 sobe kuhinja, lokal, delavnica, dve stavbeni parceli, ozir. vrt mostna tehtnica. Betnavska cesta 1. 3446

Prodaj

OTROŠKI VOZIČEK
na prodaj. Nasipna ulica 32, Pobrežje. 3516

VINO
od 5 litrov din 6.— in 8.—, posestnik Kolarič, nad Tremi ribniki. 3530

KOMPLETNO POHIŠTVO
za spalnico prodam. Koroška cesta 10, Gruber. 3544

MALI AVTO,
zaprt, znamke BMW, prodam. Cena 7000 din. Gostilna »Novi svet«, Studenci. 3550

Malo rabljena **AVTOMATICA TEHTNICA** znamke »Dautom« ugodno naprodaj. Poizve se pri hišniku, Aleksandrova cesta 58, Maribor. 3551

TAVORNI AVTO
enotonski, Opel, se poceni prodaj. Poprašati v posredovalnici »Triglav« Aleksandrova 12, Maribor. 3603

»ARIEL«
500 ccm, s prikolic, prodam. Meliska cesta 9. 3606

Skoraj nov **TOVORNI AVTO** znamke »Opelblitz« naprodaj radi smrtnega slučaja. Vprašati Aleksandrova cesta 17. 3617

Prodajam kompletno **KUHINJSKO OPREMO** in spalnico, 16 komadov, za 1700 Din. Dam tudi posamezne kose. Aleksandrova cesta 49, gostilna pri »Stari pošti«. 3627

VELIKA PREPROGA
dobro ohranjena, iedilnica, miza, stoli, postelja, omara, madrace, pogrezljiv šivalni stroj naprodaj. Slovenska ul. 22/1. 3628

Poceni naprodaj **LESENA STENA.** Dravska 10, Benet. 3635

Soba odda

Lepo, solnčno **OPREMLJENO SOBO** takoj oddam. Naslov v upravi. 3584

SOBO,
malo, opremljeno, oddam takoj. Koroška c. 85. 3586

VELIKO OPREMLJENO SOBO
oddam. Klavniška 2-I., Melje. 3588

OPREMLJENO SOBO
s posebnim vhom, solnčno, oddam boljšemu, starejšemu gospodu. Vrbanova ulica 22. 3591

PAZNO ALI OPREMLJENO SOLNČNO SOBO
odda samostojna gospa. Aleksandrova cesta 12-II., Fasswald. 3592

LEPO OPREMLJENO SOBO
oddam. Naslov v upravi. 3594

OPREMLJENO SOBO
veliko, sončno, zračno, s uporabo kopalnice oddam za takoj. Tomšičev drevored, Lešnikova ul. 2. 3596

PAZNO SOBO
oddam. Istotam sprejem več oseb na hrano in stanovanje. Vetrinjska 5. 3597

SEPARIRANO SOBO
sončno, z uporabo kopalnice, na Meljski cesti oddam. Naslov v upravi »Večernik«. 3599

Stanovanje

SOLNČNO, DVOSOBNO STANOVANJE
takoj oddam. Smoletova 10. 3552

Oddam takoj v najem **SOBO IN KUHINJO** ter sobo s štedilnikom. Studenci, Jurčičeva ul. 95. 3553

STANOVANJE
oddam v Beograjski ulici v novi hiši, soba s kabinetom, kuhinja, z vsemi pritliklinami. Natančneje se poizve Kralja Petra trg 4-III. 3559

3 SONČNA STANOVANJA,
soba in kuhinja, oddam poceni takoj v novi hiši. Slomškova ulica, čevljar Struk. Pobrežje. 3563

LEPO STANOVANJE,
parketirano, oddam s 1. julijem. Studenci, Ciril Metodova 17. 3565

Dve gospodični sprejem **NA STANOVANJE IN HRANO** po nizki ceni. Maistrova 18-I., vrata 5. 3575

DVOSOBNO STANOVANJE
oddam s 15. junijem ali 1. julijem. Studenci, Kralja Petra cesta 14. 3574

Lepo, zaključeno **DVOSOBNO STANOVANJE** z vrtom oddam v najem v Radvanjski ulici. Vpraša se v Jože Vošnjakovi ulici 21-I. 3582

SOSTANOVALEC
se sprejme v zračno in solnčno sobo. Livada 5, pritličje. 3587

Gospoda sprejem **NA STANOVANJE.** Vojašniška ulica 12. 3589

VELIKA SOBA
mala kuhinja, Magdalenska ulica se odda julija din 300.— Vprašati v otlarni, Taborska. 3602

postaja vedno
bolj priljubljena!

Dečva je zelo prikupno oblačilo najsi bo za na morje ali pa za v gore! Zelo je pripravna in pri tem tudi vsaki ženi dobro pristojna. Če jo na izletu ali pa doma še tako umažete - blaga in obilna pena milnih lusk Lux odstrani iz nje vso nesnago in poživl barve, da je obleka po likanju spet kot nova.

za vse poletne tkanine

... SE RAZTOPI TUDI V MRZLI VODI!

Gostilničarji!

Imate na razpolago specialitete, ki si jih zaželi še tako razvajen želodec? Želite mnogo gostov, katerim bi radi postregli s svojo izborno kuhinjo, raznimi specialitetami ter rujno kapljico? Par vrstic v oglasnem delu »Večernika« zadošča, da se zgne k Vam na stotine žejnih ter lačnih Mariborčanov

Sporočamo žalostno vest, da je naš zvesti vratar, gospod

Martin Lovše

dne 10. t. m. po dolgi in mučni bolezni preminul. — Dragemu pokojniku, vzornemu in vestnemu možu bodi ohranjen trajen spomin!

MARIBOR, dne 11. junija 1938.

„Jugosvila“
družba z o. z., Maribor

Sirite »Večernik«

Kato

POLČEVLJI
SANDALETI
SANDALI
OPANKI

in vse druge vrste

Velika izbira
Dobro blago
Zmerna cena

Pozor interesenti za avtomobile!

Avta - Union - DKW - avtomobili takojšnja dobava!

Gen. zastopstvo:
J. Lovše, Ljubljana • Tel. 27-28

Service Maribor:
G. Stojnšek, Jugoslovanski trg 3 - Tel 26-47

Dobro negovana usta pomladijo
Vaš izgled
BOTOT peneta krema za zobe,
za to lamči
Napravi zobe bele in desinficira usta
V modro-belo pragači tubi po 5,-, 9,-,
15,- dinarjev

VAJENKO
za trgovino s tehničnimi
predmeti sprejme B. Divjak.
Glavni trg 17. 3567

PISARNIŠKO MOČ
z znanjem slovenske in srbo-
hrvaške korespondence išče
industrijsko podjetje v Mari-
boru. Ponudbe na upravo
»Večernika« pod šifro »Mari-
bor« števil. 32. 3595

SKLADIŠČNIKA
verziranega v odpošiljanju
blaga, išče industrijsko pod-
jetje. Ponudbe na upravo
»Večernika« pod šifro »Skla-
diščnik«. 3607

FRIZERKO
rabim za takoj. Mariborski
otok. 3608

SPREJMEM SLUŽKINJO
ki zna kuhati, k tričlanski
rodbini z enim otrokom, s ta-
kojšnjim vstopom. Plača po
dogovoru. Ponudbe na inž.
Pirkmaier, Črna pri Preva-
lah. 3610

Službo išče

FANT
vojašine prost, zdrav, išče
zaposlitve kjerkoli. Položi
kavcijo. Naslov v upravi li-
sta. 3556

Mlada, pridna
POSTREŽKINJA
želi zaposlitve popoldanske
ure. Židovska 14, vrata 4.
3638

ŠIRITE »VEČERNIK«!

**Gradl za
madrace**

v bogati izbiri prinaša

Tekstilana Büdefeldt
Gospodsk. ulica 14

KOLESA
raznih znamk

kakor tudi

šivalne stroje

dobite po najnižjih cenah
in na mesečne obroke po

din 100.—

pri mehaniku

Draksler-ju

Vetrinjska ul. 11

SPOMNITE SE CMD!

**Rešite se reume
uživajoč!**

Nima smisla mučiti se z reuma-
tičnimi bolečinami, ker se jih z
zdravljenjem v **VARAŽDINSKIH**
TOPLICAH lahko iznebite.
Nudimo vam vso meščansko u-
dobnost z dovolj nizkimi cenami:
sobe od din 20.—, kopeli din 10.—,
celotna preskrba 25.— do 35.— din.
Prosimo, rezervirajte si pravo-
časno sobo. Prospekte pošilja
ravnateljstvo kopališča

VARAŽDINSKE TOPLICE

Trgovci!

Svoje blago priporočate najuspešneje in
najučinkoviteje v »Večerniku«, saj je
ni družine v Mariboru in bližnji okolici,
ki ne bi čitala »Večernika«.

IX I 702/38

7

Dražbeni oklic

Dne 25. julija 1938 ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 draž-
ba nepremičnin:

Zemljiška knjiga: VURMAT vl. št. 33

Cenilna vrednost: Din 129.988.70

Vrednost pritliklin: Din 7.950.—

Najmanjši ponudek: Din 91.959.14

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču
najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se
jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo dražitelja,
ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni
deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru, odd. IX.,
dne 25. maja 1938.

2831

Preselitev

Zavarovalna zadruga

„DRAVA“

naznanja, da se bo preselila z 12.
junijem 1938 iz Trga Svobode 6
v nove pisarniške prostore

Maribor, Aleksandrova 14, I. nadstrop.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo žalostno vest, da nas
je za vedno zapustil naš ljubljani soprog, oče, sin, brat in zet, gospod

Jožef Štrukelj

kontrolor drž. železnic v pokoju

Pogreb bo 12. junija 1938 ob 16.30 uri iz mrtvašnice na mestnem pokopališču na Pobrežju na frančiškansko pokopališče.

Maribor—Tolmin—Zagreb—Orvieto—Graz, dne 10. junija 1938.

Žalujoča rodbina Štrukelj in ostalo sorodstvo

Z otočnim srcem naznanjamo žalostno vest, da nas je
po kruti bolezni za vedno zapustil naš priljubljeni vratar, g.

Martin Lovše

žand. narednik-vodnik v pok.

Pogreb nepozabnega bo v nedeljo, dne 12. junija 1938
ob 16.30 uri na mestnem pokopališču na Pobrežju.

MARIBOR, dne 11. junija 1938.

Delavstvo „Jugosvila“

HRANILNICA

DRAVSKE BANOVINE MARIBOR

Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso
svojo davčno močjo — Hranilnica izvršuje vsa v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno

Sprejema vloge in knjižice na takoj račun
po najugodnejšem obrestovanju

Podružnica: CELJE nasproti pošte, prej
Južnoštajerska hranilnica